

Cimborák

GÖGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

1923
december
23

Egy szám ára Románia területén 5 lei, Csehszlovákia területén 1.50 Kč

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbácson, (Batani Mici) u. p. Nagybacon (Batani Mare) Háromszék megye (Jud. Treischaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben, s melyik hónap hányadikán!

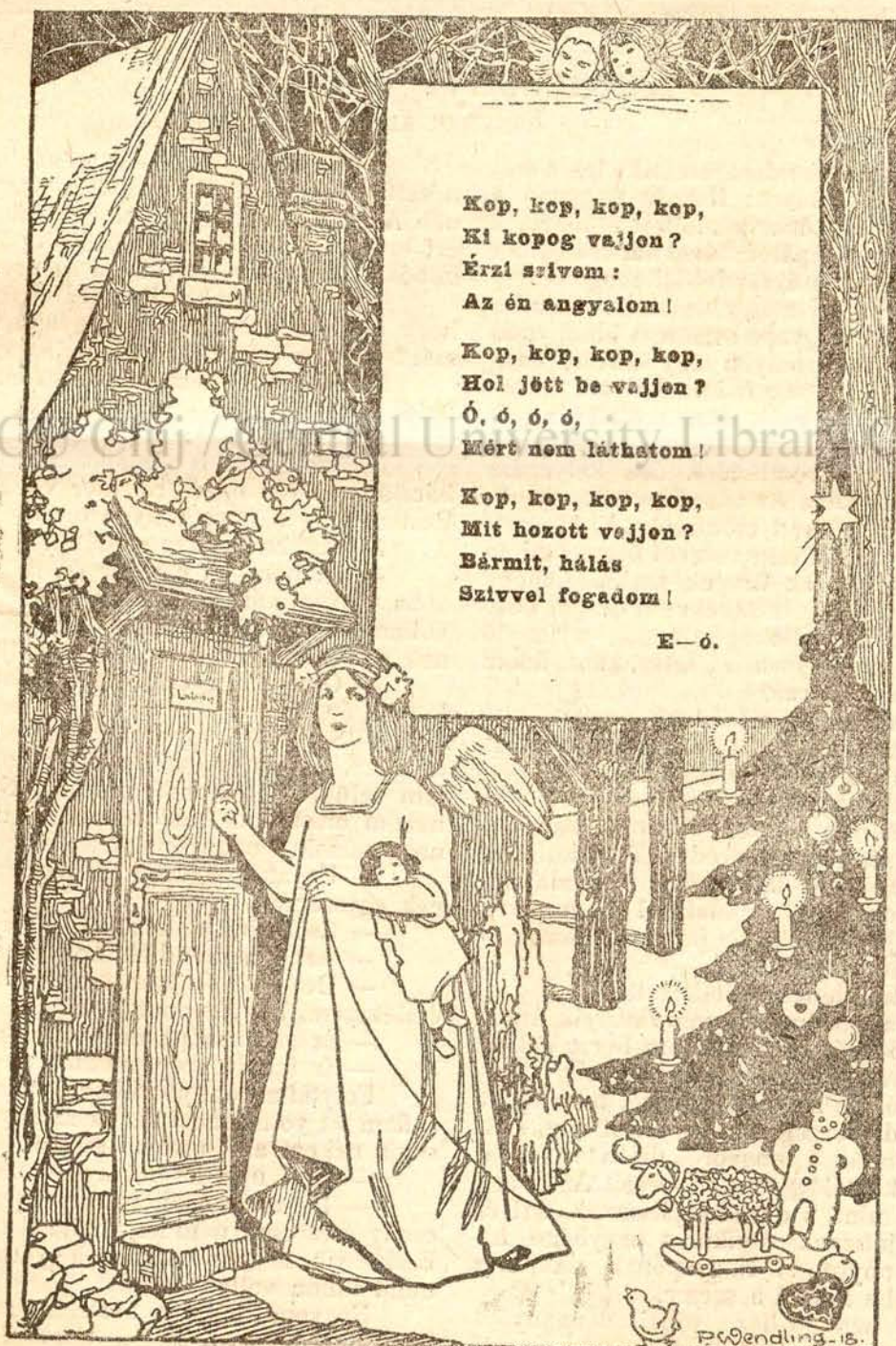
A szent estén szálljon le hozzátok, édes unokáim, a Szeretet angyala, s töltsé meg szíveteket szeretettel. Szeretettel, amely nem ismer külsőséget fajok és felekezések között, a jó embert szereti, a rossz emberen igaz szívből sajnálkozik. És szálljon hajlékokba Istennek minden áldása, tartsa meg erőben, egészségben a ti jó szüleiteket, s ha láttok árva gyermeket, szeretettel igyekezzetek feleltetni vele árvaságát. — **Erőss Frédi Temesvár.** A most küldött rajzod még sokkal sikerültebb, mint a multkor. Nem sok igazítással, pompás címkep lenne a turistadiákokat ábrázoló festményed, a Cimpora boritékán. Csak tanulj és tanulj, mert határozott tehetséged van a rajzolásra. Rejtvényeid egy része sorra kerül. — **Liszky Bózsike Lugos.** Amilyen nagy örömet keltett bennetek az a hír, hogy az erdélyi magyar írók városotokba mennek, mint ahogy el is mentek, épen olyan szomorúság töltötte be „kis szívcskéteket”, írók te, hogy Elek nagyapót nem láttatok soraikban. Nagy szomorúság volt ez nekem is, Bózsike, mert betegség akadályozott meg abban, hogy én is felolvassak a lugosi magyar közönségnek s egyben keresztviza alá tartsam Szombati-Szabó Istvánnak, a nagy költőnek elsőszülött fiát, a kis Csabát. De csak legyek egészséges, el-ó dolgom lesz, hogy meglátogassam az én kedves keresztfiacskámat s vele együtt az én kedves lugosi unokáimat, akik, örömmel látom, szép számmal vannak. Van neked egyéb szomorúságod is: beiratkoztál a zárdába, de nem járhatasz oda, mert református vagy. Én is remélem azt, amit te, hogy ímért megnyilik előtted a zárdaiskolának kapuja. — **Szabó Gyurka Máramaros-sziget.** Örvendek, hogy nagyon tetszett nektek a „Szökés a teknőben”, hiszem, tetszik a Szondy György regénye is, mely papiros hiánya miatt, nem jelenhetett meg idejében. A rejtvényeid jók, de ismerősek. — **Latzina Berta Gyálár.** Oly szép az írásod, hogy megkívántam velem a leveledet. Abból fogom látni igazán, hogy szereted-e nagyapót, ha nemsokára leveledet olvashatom. — **Szabó Zoltán Máramaros-sziget.** Jó a te rejtvényed is, épen mint a Gyurkád, de részint ez is ismerős, részint a rajz nem alkalmas még a sokszorosításra, bár korodhoz képest ügyesen rajzoloz. — **Darkó Tibor Torda.** Gyönyörűséggel olvastam a nagyvakációról írt leveledet s különösen azt, amit abban édes apádól írtál. Ma sok ezer apa olyan szomorú, mint a te édes apád, mert a szülőkre súlyosan nehezedik az élet gondja. — **Beretzky András Egresztő.** Valóban, én unokáim kívánságára engedtem meg, hogy az arcképem megjelenjen a Cimborában. Örvendek, hogy tetszett neked a kép s a hozzácsatolt kis vers, szerinted, még szebbé tette azt. — **Szmercsányi Pista Zilah.** Bizony nehéz románnul tanulni a történelmet, foldrajzt és alkotmánytannak, aki egy cseppet sem tud románnul, de erős akarattal és nagy szorgalommal a legnagyobb nehézségeket is le lehet küzdeni. Rólad rég tudom, hogy megvan benned az erős akarat is, a nagy szorgalom is. Örvendek, hogy a pályázaton nyert könyvet megkaptad, már azert is, mert ebben is a posta javulását látom. A rejtvényeiden nem tudtam eligazodni. Azt hiszem, hibás. — **Erdős Márta Kolozsvár.** Lábbadozó skarlátos vagy, illetőleg, remélem, már voltál s unolmadban készítettél rejtvényeket. Valamennyi sikerült, a képrejtvény is, csakhogy még nem alkalmas a sokszorosításra. — **Hartmann Ilus Nagyvárad.** Leveledet elküldtem a kiadóhivatalhoz, elintézés végett, minthogy az előfizetések oda folynak be és nem hozzám. Remélem, eddig már meg is kaptad az elmaradt számokat. — **Kiss Irmuska és Iuska Dés.** Azt írod, Irmuska, helyrehozod a mulasztásodat s addig nem teszed le a tollat, amíg hosszú levelet nem írsz nekem. El kell ismernem, hogy alaposan helyrehoztad a mulasztást s már ezért is megerdemelek, hogy apukárok ujévre is megrendelje a Cimborát. — **Grünbaum Ernő Nagyvárad.** Meghalt az édesapád s az első kereskedelménél félbe kellett hagynod a tanulást. Ipari pályára léptél, még pedig aranyművesnek készülsz. Üres óráidban festegatsz, rajzolatsz és eljárás a könyvtárba olvasni,

ahol a nagy írók munkáit olvasgatod. Valóban, igen szépen és helyesen használsz fel az idődet s én nagy érdeklődéssel kísérem további fejlődésedet. — **Pujkon László Gyulafehérvár.** Nov. 4-én kelt leveled szerencsén megérkezett ide 30-án. E miatt késtel le az októberi rejtvények megfejtőinek névsorából. — **Kertész József Torda.** Levél ment. Tegeddi Veress Tibor és Loránd Nyárádszereda. Mind a ketten fekvő betegek vagytok, azért iratok ily röviden, de úgy látszik, nem súlyos a betegségeitek, mert ígértétek, hogy nemsokára hosszabb levelet írtok. Ugy legyen! — **Györffy Endre Segesvár.** Az októberi rejtvények megfejtésével alaposan lekéstél. Ugy látszik a levelező lapod külsején, hogy sokat kalandozott, vagy heverészett valahol, amíg ide talált. — **Szentpétery Inyó és Jancsi Marosvásárhely.** A sok tanulni való miatt nem tudtatok eddig beküldeni a rejtvényeket. Általános panasz a sok tanulni való, de helyes beosztással jut azért idő a levélírásra. Hát ha még két kis öcsétek, Ödönke és Ádámka is megtanulnak írni, milyen szépen fel fogjátok osztani majd egymás között a levélírást! Édesapátok kívánságára, az ő nevük is rákerül ezután a címzállagra. Tolmácsoljátok meleg üdvözlétemet édesapátoknak. — **Sébők Lujzika Arad.** Ha a szerencse rád mosolyog, majd kapsz te is mesés könyvet. A képrejtvényeid jól vannak megismerkedve, de sokszorosításra nem alkalmasak. Dehát hamarosan megtanulsz te rajzolni a te szobrászművész édesapádtól. — **Gottschling Frigyesné Felvinc.** Levelét megkaptam s választam is azonnal. — **Kálmán Erzsike Torda.** Írtam a kiadóbácsinak, hogy pótolja neked a novemberi első számot. Remélem, hogy ezután rendszeren és idejében fogod kapni az újságot. — **Ferency Zsófia Szászrégen.** Nem találom abban semmi illetlenséget, hogy oly rég vagy a Cimpora olvasója és még csak most írsz nekem. Majd írsz te ezután szorgalmasan, bizonyos vagyok abban. A mulasztást különben is igen kedvesen pótolod első leveledben, a bemutatkozással. Ferency ügyvédnek vagy a leánya, a negyedik polgárba jársz s vannak kisebb testvéreid is: Sári, Mimi és Lacika. És mindnyájan igen szeretitek a Cimborát, még Nagymama is olvassa. Sok szülő és nagyszülő olvassa a Cimborát s ez valósággal boldoggá tesz engem, mert annak a bizonyossága, hogy ami jól és szépen van megírva, nagyoknak és gyermekeknek egyaránt lelki gyönyörűséget szerez. Rejtvényeid sorra kerülnek. — **Porszem.** Érdekese a versei Egyik-másik stófa egészen kifogástalan, aztán jönnek éppenséggel nem kifogástalan stófák. Hol neki lendül, hol visszahanyatlak a verse. A most küldötteteket, sajnálomra nem közölhetem. — **Zhorella Gyurka Nagytapolcsány.** Másfél hónapja olvasod nagy örömmel a Cimborát s előfizetők gyűjtésével, már a kiadóbácsi dicséretét is kiérdemelted. Most pedig, írod, a kedves nagyapó szeretetére pályázol. Hát ezt a pályázatot fényesen megnyerted, kedves csehszlovákiai unokám, aki azon büszkölődöl, hogy mennél többen olvassák a nagyapó újságját. Írod, hogy a komáromi gimnázium első osztálya magántanulója vagy, Árpi bátyád ugyanott a negyedik osztályba jár, de karácsonyra haza jön s akkor ő is örülni fog a Cimborának. Remélem én is, hogy csakugyan örülni fog Várom következő leveledet és a rejtvényeket. — **Bischof Lajos Temesvár.** Írtam a kiadóbácsinak, hogy ezután csak Bischof Testvérek címre küldje az újságot s külön is ne küldje Iluci és Lajos címére is. Örömmel értesültem leveledből, hogy Csűrös Mili néni, az én kedves munkatár-am, s ti nagynénétek, mivelhogy az anyukátok unokahuga. Ő valóban szép meséket ír, s ami különös nagy érdeme, a Cimpora legszorgalmasabb munkatársa. Azt írod, szeretnél te is írni valami kalandos történetet, de, igen helyesen, ezt majd arra az időre hagyod, amikor nagyobb leszel. Gézi bátyád már tud írni, de ő az ötödik gimnáziumba jár, te meg csak az elsőbe. Én azonban Gézi bátyádnak is azt tanácsolom, hogy írjon, írjon, de ne kalandos történeteket, hanem olyasmit, amit lát és megfigyel. — **Mikoss testvérek Arad.** Nektek ugyan nem lehet okotok panaszra, mert a multkoriban egyetlen számban három üzenet került össze a ti részetekre. Igaz, hogy nekem sem lehet okom panaszra, mert ti a legszorgalmasabb levélírók közé tartoztok. Hát csak irjatok ezután is. Mindig örömmel olvasom leveleteket. — **Breiner Viktor és Gyuri Kolozsvár.** Oly nagy levélpapírja van az édes apátoknak, hogy bizony erre elfért volna még egy jó hosszú levél is. Jövőre elvárom a leveleteket.

CIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

ITT AZ ANGYAL!

Van-e még szeretet?

— Irla: SZABOLCSKA MIHÁLY. —

Jézus, ki a jászolban született,
Ma is szereti a szegényeket.
S angyalait majd szent karácsonyójjal
Azt tudakolnt küldözgeti széjjel:
Hogy van-e még szeretet
Ide lent a világba?
Vigasztalan könnyeket
Hullat-e még az árva?
Oh, mert szereti a szegényeket!

Ti gazdagok, s ti boldog emberek,
Az angyaloknak ti feleljetek!
Ti mondjátok meg, hogyha visszaszállnak,
Mit szóljanak fent az Isten fának:
Hogy van-e még szeretet
Ide lent a világba?
Vigasztalan könnyeket
Hullat-e még az árva?
— Az angyaloknak ti feleljetek!

Temesvár.

Karácsonyi ének.

— Irla: BENEDEK ELEK. —

Nagy, sűrű pelyhekben hullott a hó, a szél meg-megrázta az ablakot: Huszár nagyapó s nannó a régimódi tűzhely mellett üldögélt, s időnkint a szénvonó lapátocskával harizsálgatták a parazsat. A nagy hasábfák fel-fellobogó lángja csak gyengén világítá meg a kis szobát, mintha ez a félhomály is nagyapó s nannó alkonyodó életét példázná. A tűzhelyen egy kővér, öreg maeska dorombolt, a vén falióra halkán, bátor-talanul ketyegett, de ezek nem zavarták a szomorú csöndességet, sőt inkább akkor zavarnák meg, ha macska dorombolása, óra ketyegése hirtelen megszakadna. Az asztal mellett egy nő-vendék leánya ka tett-vett csöndesen. Ki kinézett az ablakon, aztán fázósan rezzent össze s szinte lábujjhegyen lépett az öregek mellé, nehogy megzavarja. Leült egy kis székre az öregek közé s nézte ő is a fel-fellobogó lángot, a fénylő parazsat, mint homályosul el lassanként, finom hamupili szövedvén reá.

Nannó megfogta a leánya kezét:

— Ugy-e, unalmas itt nálunk? Mondtam, hogy legalább ma estére menj haza.

Megszólat nagyapó is:

— A fiatalnak fiatalok társasága kell. Az öreg ember zsémbes, rosszkedvű. Törődött teste a puha ágyban sem talál igazi nyugalmat. Jajszóval fordul egyik oldaláról a másikra. Egész éjjel: jajj, a lábam, jajj a derekam, — zavarják a fiatalok álmát.

A leánya élénken tiltakozott:

— O, ó, az én álmomat nem zavarják. Amint a fejemet a párnámra nyugtatom, becsukódik a szemem s olyan édesen alszom reggelig!

— Jó, jó, de ma estére mégis haza kellett volna menned. Bezzeg, van ott most vig élet! Török, ropogtatják a mogyorót, diót a testvéreid. Hallgatják a kántáló gyerekek verseit. Aztán asztalhoz ülnek mind s durákat játszanak. Azt én is szerettem játszani. Amikor a nagybácsi hazajött karácsonyra... Nagyapónak elakadt a szava, könnybe borult a szeme.

— Most nem jó haza, sóhajtott nannó.

— Sem ő, sem a többi, folytatta nagyapó.

A leánya az ablakhoz futott, hosszan kinézett, de nem látott egyebet a nagy fehérségnél. A hó a kis virágos kertben szinte az ablakig ért már. A száraz mályvakóró alig látszott ki a hóból. Csüggedten tért vissza az öregekhez.

— Nem jöhetnek el. Pedig bizonyosan tudom, hogy eljöttek volna. Hallja nagyapó, mint zug a szél? Nézzen kifelé, hogy hányja a szél a havat.

Az öregekhez simult: de jó most itthon, fedél alatt!

Mondta nannó:

— Azon nem is csodálkozom, hogy a nagybácsid nem jön haza. Én már voltam egyszer Pesten, tudom, hogy milyen messze van tőlünk.

A leánya epedve sóhajtott fel:

— Istenem, ha egyszer én is elmehetnék abba a szép városba! Álmomban már többször voltam ott. Eppen olyannak láttam, mint amilyenek a mesék a tündérvárost mondják.

— Olyan is, gyermekem, éppen olyan. Én láttam, én tudom.

— S hiszik-e, egyenest a nagybácsi házához találtam. Láttam a gyerekeket is. Sokáig játszottam velük, aztán mondtam nekik: Na, gyerekek, nekem most haza kell mennem, mit üzentek nagyapónak s nannónak?

— Ugyan, mit üzentek, kérdezték az öregek egyszerre.

— Csókoljuk a kezüket, jöjjenek Pestre.

— Azt nem mondták, hogy ők ide jönnek?

— De — de — igen, emlékszem, világosan emlékszem, hogy mondták ezt is.

— Ez igazán szép álom volt, mondta nannó.

— Ez igazán szép, mondta nagyapó is.

Folytatta nannó: hiszen, tudom én, hogy a flam itt volna most is, ha szárnya volna. Ezt sugja nekem az én anyai szívem.

— Ugy, ugy, ha szárnya volna...

— De mit csináljon szegény feje? Karácsony este csak nem hagyhatja el a gyermekeit. Emlékszik, nagyapó, amikor a gyermekeink még mind itthon voltak?

Nagyapó mélázva harizsálta a szentet. Nem felelt a kérdésre. Szóval folytatta méla gondolatát

— Felneveltük őket, s lám, nem maradt nekünk, csak ez a leánya. Ezt ide adták nekünk, hogy öreg napjainkban vigasztalónk, gyámoltónk legyen. Szegény leánya! Te itt megvénülsz mellettünk...

— O, nagyapó, ne mondja ezt! Én jól érzem itt magamat. Annyi jót és szépet tanulok maguktól. A meséit, a régi történeteit mindig hallgatnám.

— No, no, majd megunod. A vén cigány mindennap felejt egy nótát s azt a keveset, ami megmarad, szüntelen ismétli.

— Csak ismétlje, nagyapó.

— Különbözn meg lehet. A nagybácsid is szerette hallani. Még most is, ha hazajő — — vajjon jön-e többet? Látod, látod, leányom, így járnak a szegény szülők. Felnevelik a gyermeküket világ pompájára s mi örömkönnék benne? Elrepülnek, mint a madár, messze-földre s csak a hírüket hallod. Látod-e többet, vagy sem a jó Isten tudja... Hallom, hogy a Lakatosék fia hazajött karácsonyra. No, látod-e, a vén Lakatos asztalosnak adta a fiát, jó mester-ség, becsületes kenyér, még ur is lehet belőle. Ez a fia minden nagy ünnepre haza jön.

— Ne békétlenkedjék, nagyapó. Haza jó, persze, hogy haza jó. Könnyű neki. Brassóban lakik. Laknék Pesten!

Hosszu hallgatás áll be. Már a vén macska sem dorombol, csak az óra ketyeg. Lassan, vonatottan, mintha nehezeire esnék, űti el a tíz órát.

— Tíz óra. Feküdjünk le, nagyapó.

— Feküdjünk, feküdjünk! Minek? Ugy sem tudom lehunyni a szememet.

Az ablak alatt e pillanatban, megcsendül a kántáló gyerekek éneke. Csudálkozva néznek össze az öregek.

— Lám, lám, hozzánk is eljöttek!

Behallik az ének minden szava, ámbátor, ha nem hallanék is, az éneket jól ismerik. Ezt énekelte nagyapó is gyermekkorában. Ezt az ő apja is.

Örüljetek, örvándjetek,
E napon vígan legyetek,
Mindnyájan most vigadjunk,
Mert ma született Urunk.
Siessünk, ne késünk,
Betlehemi istállóhoz
Induljunk.
Lőrincke, Ferencke,
Vigadjál,
Andriska, sipodon
Sipoljál!

Nagyapó halkán dünnyögi: Ugy, ugy, vigadjál, sipodon sipoljál. Az ablak felé fordult tekintete, mintha biztatná a gyerekeket: tovább, tovább!

Isten fia a jászolban,
Szénán fekszik a szalmában,
Sztiz szent anyja ringatja,
Szent József takargatja.
Pásztorok, vigadjunk,
Mert született Urunk,
Kit régen vártunk

Gyurika örvendezz,
És dudálj!
Jancsika, sipodon
Furujálj!

Utánna mondja nagyapó: Jancsika, sipodon furujálj!

Áradozva mondja nanyó:

— Emlékszik-e nagyapó, de szépen énekelte ezt a mi fiunk! A hangja kiesengett a többi gyereké közül, mint az ezüst esengő!

— Kicsendült, ki, — bizonyítja nagyapó. Mintha most is hallanám. A te apád is szépen énekelte, fordult a leánykához. De most neki sincs hangja. Megöregedett. Szemünk láttára öregedett meg. S mi még élünk, áldassék érte Isten szent neve!

— Nagyapó! Nanyó! Hallják? Hallják? Csengettyűszó! Nem hallják?

A leánya izgatottan szalad az ajtónak, fejét kidugja, majd hirtelen visszafordul: Igen, igen, valaki idejött!

Fölkelnek az öregek is, izgatottan, kipirult arccal tipegnek-topognak, mennének ki, de a kislány nem eresztli: maradjanak, maradjanak, még megtalálnak hűlni.

— Ó, ó, Istenem, vajjon ki jöhetett? Talán apádék?

— Nem az ő csengőjük!

— Vajjon, a legény itthon-e? Lesz-e, aki segítsen?

Igy telik el néhány perc, végtelen hosszú idő az öregeknek, remény, aggodás közt. Vajjon ki jöhet?

Végre megnyílik az ajtó s belép egy hosszubundás, székel ember, utánna egy ur ruhás ifju, szélről, hidegtől elkényszeredetten. Amint belépnek a jó meleg szobába, csakugy csurog le róla róluk a ruhájukra fagyott hó. Az ifju tévetegen néz körül a kis szobában, alig hallani a köszönését. Édes apja viszi a szót s ámbátor látszik, hogy a hideg őt is megviselte, előbb megáldja az ünnepet s úgy kerül sor az engedelem kérésre, hogy késő este be-bátorkodtak, szállást kérni éjszakára.

— Istené a szállás, fogadja nagyapó. Telepedjenek le. Ide a tűz mellé.

Aztán megindul a beszéd s annak során kiderül, hogy kik a jövevények.

— Kerekes Balázs az én becsületes nevem, mondja az apa. Csikszentsimoni ember vagyok. Ez a legény az én fiam. Kolozsvárt tanul az egyetemen. Mikor is vala, ugy-e, tegnapelőtt? Jó a telegrám s mindjárt meg is nézzük a feleségemmel, vajjon mi lehet benne. Hát, a fiam jelenti, hogy hazajő Karácsonyra, várjam ekkor s ekkor a vasutnál. Hiszen, hogyne vártam volna, pedig hozzánk egy-napi járat a vasut. Én ott voltam már hajnalban, pedig csak délre mondták a gőzös érkezését. No, elűti a tizenkettőt, harangoznak délre, nézek fel s alá, mindenfelé, jó-e a gőzös? Nem jött bizony. Egyszer csak hallova félfüllel: nagy

hófuvás van, este jön meg a gőzös. Ugy is lett. Setétben indultunk az állomástól, alig tudánk csak idáig is elvergődni. Mondta a fiam: édes apám, kérjünk szállást valahol, ne menjünk neki az erdőnek. — Jól van, fiam, mondtam én, nekem ugyan nincs ismerősöm itt, de a székelyembernek szavajárása s a szíve is azt mondja: Istené a szállás.

— Ez úgy volt, úgy van s úgy is lesz minden időben, mondta nagyapó.

— Azt mondja a fiam, folytatta Kerekes Balázs, hogy ő tudja, hová menjünk. Hogy ő ismer ebből a faluból egy urat, aki nagy diák volt, amikor ő kicsi. Annak még él az apja, menjünk oda. Így alkalmatlankodám ide.

— Jól cselekedték, igazán jól cselekedték.

Ezalatt a kislány asztalt terített, nannó a takaréktűzhely mellett forgolódott, kolbász-illat áradt el a kis szobában, melegedett a töltött káposzta. Oda-oda szólt nannó az ifjunak: megfázott, ugy-e, lelkem? O, Istenem, Istenem, ilyen volt az én fiam is. Így huzta haza a szíve. Nem félt sem a hidegtől, sem a hófuvástól, minden karácsonyra hazajött. Pedig ő Pesten tanult.

Felvidult nagyapó is. Madarat lehetett volna vele fogatni.

— O, de jó, hogy az Isten ide vezérelte. Te leányka, tettél-e tüzet a „tessék”-szobába? Jó tűz legyen. Az ágyneműt melegítsétek föl. Éreztem, igen, éreztem, folytatá nagyapó, hogy

mégis jó valaki. Tessék, Kerekes Balázs barátom, tessék. Őcsém Uram, kerüljenek az asztalhoz.

Letültek az asztal mellé az öregek is, s a vendégek kedvéért ők is falatoztak.

— Szereti-e lelkem, a töltött káposztát? O, hogy szerette az én fiam! Egyék, lelkem, egyék, biztatta nannó. Juliska, töltsd a bort. Hol a szemed? Vigyázz ide.

Éjfél is elmúlt, mire fölkerelkedtek az asztal mellől. A vendégek átmentek a „tessék”-szobába. Ott hatalmasan dorombolt a tűz, patogtak a szikrák, enyhemelegség, virágillat fogadta. Nannó bekísérte őket s még ő maga is újra rázogatta, puhitgatta a vánkosokat.

— Ide feküdjék, lelkem, ide. Ez az én fiam diákkori ágya. Ugy. No, most aludjanak jól. Nyugodalmass jóccakát kívánok.

Nagyapó feküdt már, amikor nannó visszatipegott. Tréfásan, ingerkedve fogadta nannót.

— No, tudom, hogy jó ágyat vetett annak az ifjunak. A fia ágyára jektette, ugy-e?

— Oda fektettem, nagyapó, oda. O de felvidult a szívem! Ugy tetszik nekem, mintha az édes fiam volna itthon.

Mondta nagyapó: Áldassék érette Istennek szent neve: nekem is úgy tetszik.

Valahonnét, messziről, ide szállt a kántálók éneke: Örüljétek, örvendjétek... szűz szent anyja ringatja... szent József takargatja...

(Kisbacon.)

Angyaljárás után.

Oh, Jézuska! Oh, angyalok! — Nézzétek, milyen boldogok a gyermekek!

Im, a mennyország földre szállt, — Minden gyermekszív áldva-áld titeket.

A valódi égszinkék.

Irta: Balázs Béla.

Volt egyszer egy fiu, akit Sajgó Pistinek hívtak. Ez a Sajgó Pisti rosszul tanult, mert az anyja szegény özvegy-asszony meg mosónő volt és Pistinek délutánonként a mosást kellett kihordania. Volt neki egy kosara, amit hátára vehetett, mint a katonaborjút, ebbe tette bele az anyja a vasalt ruhát, finom rózsaszín selyempapirost simított az ingek közé, az egészet betakarta tiszta törülközővel. Aztán felírta a címet egy cédulára, a cédulát Pisti kezébe nyomta. De Pisti csak gyalog ment el oda, mert villamosra nem volt pénze. Mindig késő este lett, mire hazakerült. Ezért nem tanulhatta meg sohasem rendjén a leckéjét másnapra. Novák tanító ur büntetésből hátraültette az utolsó padba, balra a kályha mellé. Az volt a számárpád. Három napig egyedül ült ott és röstelkedett, mert a fiuk mindjárt elmondták ezt a lányoknak. (A lányosztályok a negyedik emeleten voltak.) A negyedik nap azonban Kóródi Kari nem csinálta meg a számtanját és földrajzból sem tudott semmit. Kóródi Kari gazdag fiu volt. Fehér, kemény gallért hordott már, mint a nagyok s mindig tiszta volt a körme. Kari jól is tanult, mert nem kellett mosást kihordania. Egész nap ott-hon ülhetett a leckéje mellett, hat óra-kor jött is hozzá mindig egy gimnazista és tanult vele. Így persze könnyű volt jó tanulónak lenni. De épen aznap mégsem tudott semmit. Novák tanító ur már mérgesen jött be az osztályba, hát ráordított Karira:

— Nem szégyenled magad? Menj és ülj rögtön hátra a számárpádra Sajgó Pistihez!

— Sajgó Pistihez? — kérdezte ijedten Kóródi Kari, aztán sirva fakadt.

— Rögtön, ha mondom, oda ülsz melléje.

Erre Kóródi Kari sirva rakta össze könyveit, meg füzetait, meg festékes skatulyáját (mert volt neki egy szép festékes skatulyája) és lassan hátrament

a padok között. Minden fiu oda fordult és nézte.

Csak Sajgó Pisti nem nézett oda, hanem mélyen lecsüggesztette a fejét és a pad alá nézett, mintha keresne ott valamit. Mert, hogy olyan nagy szégyen ő mellette ülni. Mikor pedig látta, hogy Kóródi Kari úgy huzódik tőle a pad szélére, hogy csak félig ül rajta, akkor megsajnálta Kóródit s szeretett volna valamit kedvére tenni.

— Te, Kari — sugta oda neki, — Te, Kari! Festek én neked egy képet, ha kölcsönadod a festékeidet.

Mert Sajgó Pisti tudott szép képet festeni. A nagybácsija mázoló volt, attól tanulta. Tudott házat festeni három ablakkal, meg két kéménnyel, meg zöld fát melléje, meg leckerítést is. Az egész fölé pedig szép kék eget. Ilyen képet tudott Sajgó Pisti festeni, ha adtak neki hozzávaló festéket, mert neki nem volt festékje. Wimmer Ottónak is festett, már ilyen képet, meg Borosnak is, meg a Szabó fiunak a harmadik osztályból. Ilyen képet szeretett volna Kóródinak is festeni, hogy meg ne haragudjon rá a szégyen miatt. De Kóródi Kari még mindig sirt és nem is felelt neki.

— Te, Kari — sugta neki megint — olyan képet festek neked, amelyen három fa lesz, azt ajándékba adhatod Thán Margitnak.

Akkor Kari feltartotta az ujját és feladta Pistit:

— Tanító ur, kérem, Sajgó mindig szól hozzám.

Erre Pisti megint kikapott. Novák tanító ur még a noteszébe is beírta. Aztán nem is mondott már Pisti semmit. De kisvártatva megszólalt Kari és azt sugta:

— Feshetsz nekem egy képet, ha senkinek meg nem mondom, hogy te festetted.

Igen megörült ennek Pisti és mindjárt visszasugta:

— Bizony Isten és becsületszavamra, senkinek meg nem mondom.

— Nesze hát, itt a festékes skatulyám, — mondta Kóródi. — De meg számolom a festékeket, ha hiányozni fog belőle, akkor megfizeted, tudod?

— Kérdezd meg a Wimmert, hogy neki hiányzott-e festékje — felelte Pisti boldogan. — Vigyázok rájuk.

Délben, amikor kijöttek az iskolából, Kóródi vett a papirkereskedésben finom, vastag rajzpapirost, még azt is odaadta titokban. Pisti futott haza, ahogy csak tudott. Alig nyelte le az utolsó ebédfalatot, már felugrott és a kis asztalt az asztal elé tolta. Aztán a rajzpapírt a négy rajzszeeggel szépen az asztalra szegezte. Hozott két pohár vizet. Egyet az ecsetet bemártani, egyet meg az ecsetet kimosni. Aztán dobogó szívvél nyitotta ki a skatulyát. Milyen nagy-szerű sok festék volt abban! Valódi, finom, Anreiter-festékekkel volt tele. Volt kávmín és indiszót, meg szépia gebrant, meg ockergelb, meg gummigutti, meg ezüst, meg arany. De csak egy kék festék volt a skatulyában, egy porosz-kék. Annak is a közepe már lyukasra volt festve. Olyan volt, mint egy kék gyűrű. No, de ezt az egy eget megfesteni még elég lesz, gondolta Pisti. Avval előszedte a kis fehér porcelláncsészeket, meg az ecseteket és munkához látott.

Mira, a fehér macska felugrott hozzá az asztalra és nézte, hogy mit művel. Mert Mira, Sajgóék fehér macskája, mindig mindent tudni akart.

Pisti csak festett. Aztán hegyesre szopta az ecsetet és megint festett. Nem-sokára el is készült a kép. Középpütt ház, balra három fa, jobbra léckerítés és kész volt. Már csak az ég hiányzott róla. Az már nem nagy dolog volt. Csak meg kellett várni, míg a többi rész megszárad. Mondta is Mira érthetően:

— Miá, miá, szép a kép, szép a kép.

Pisti kikészítette a porosz-kéket az asztalra, hogy majd abból lesz az ég, de az anyja bekiáltott a konyhából:

— Pisti, gyere mosást, kihordani.

Itt a cim. Thán méltóságos urékhoz. Megértetted?

Nagyon megijedt erre Pisti. Mert hiszen az Margitéknál volt. Eddig még oda sohasem kellett mosást vinni. Ott hagyta hát az asztalon az egetlen képet, a lyukas porosz-kéket és Mirát, hogy vigyázzon rá. Maga hátára vette a füles kosarat és elindult Thán méltóságos urékhoz.

Mikor odaért és a hátsó lépcsőn felment, hát lábujjhegyen lopódzott, mintha félt volna, hogy észreveszik őt. Pedig hát úgy is be kellett mennie. Amikor a konyhaajtó elé ért, Margit hangját hallotta, odabenn. Épen kijött a konyhába vajaskenyeret kérni. Azért Pisti az ajtó előtt várt, míg Margit kiment a konyhából, csak aztán vitte be a mosást. Egy szép, finom hölgy számolta össze. Az a Margit mamája volt. Aztán kiadta neki a pénzt.

Pisti mindjárt észrevette, hogy száz koronával kesebbet adott. De röstellte megmondani. Mert hiszen a Margit mamája volt. Fogta hát a pénzt, amennyit kapott és hazavitte. Persze, amikor Sajgóné megszámlolta, hiányzott a száz korona. Azt gondolta Sajgóné, hogy Pisti az uton vesztette el és mérgében nagyon megverte Pistit, seprőnyéllel. De Pisti nem mondta meg, hogyan történt a dolog. Mert hiszen a Margit mamája volt.

Mikor az anyja végre kiengedte a kezei közül, Pisti mindjárt viasszaszaladt a képhez. Vizet töltött a kis csészébe, megnyalta az ecsetet és kereste a lyukas porosz-kéket, hogy hol van. De a porosz-kék nem volt az asztalon. Minden más ott volt, Mira is ott ült még, de a porosz-kék hiányzott.

Pisti az anyját kérdezni se merte, hanem elkezdte keresni a földön. Mert talán a macska verte le az asztalról. Négykézláb mászkált hát össze-vissza az egész szobában, megnézett mindent és a kezével megtapogatott minden bűtyköt és kerek foltot a deszkapadlón. A porosz-kék nem volt sehol.

Másnap reggel az iskolában Kóródi Kari már a folyosón elébe szaladt Pistinek:

— No, Pisti, — mondta — elhoztad a képet, meg a festékeimet? Ide vele! Nagyon elpirul erre Pisti:

— Nem készültem még el a festéssel, — mondotta lesütött szemmel. — De holnap egész bizonyosan elhozom.

Kóródi Kari nagyon dühös lett erre, mert ő Thán Margitot megleste a kapuban és már elhencegett neki a képpel. És most nincs is kép.

— Bizonyosan el akarod lopni az én festékeimet — mondotta Pistinek. — Ha holnap el nem hozod, feladlak! Meglátod.

Pisti ebéd után megint csak az elveszett porosz-kéket kereste, egész délután. De hiába, nem volt schol. Megfogta hát Mirát hátul a nyakánál és felemelte.

— Te Mira! — kiáltott rá — mit csináltál a porosz-kékekkel? Mindennek te vagy az oka. Én nem bánom. Most szerezz nekem egy porosz-kéket.

És Pisti megverte a macskát. A bal kezével tartotta a levegőben és a jobbal ütötte. Mira csak rítt:

— Miá, miá — nyávogta egész értetlenül. — Én csak véletlenül ledobtam az asztalról, amikor megfordultam. De ki vette föl a földről? Bizonyosan egy rossz kis egér szaladt el vele. Egy rossz kis egér. Miá, miá!

Másnap reggel Pisti elvitte Kóródi festékes skatuját az iskolába. Persze a porosz-kék hiányzott belőle.

— Itt a festékes skatulyád, — mondotta neki Pisti. — A képet még nem hoztam el, mert az ég hiányzik róla. Azért a porosz-kéket is még otthon tartottam. A többi festéket megszámlálhatod. Holnap elhozom a képet is, meg a porosz-kéket is, bizony Isten, becsületszavamra.

Erre Kari, Sajgó Pistit pofonvágtat és elkezdett ordítani:

— Elloptad az én porosz-kékeimet és elloptad a rajzpapiromat. Egész új porosz-kék volt. Ha holnap el nem hozod, hát bizony Isten, becsületszavamra, feladlak Novák tanító urnak.

Éppen amikor Kóródi így ordított, arra ment az öreg szakállas iskolaszolga és még vissza is fordult:

Délután megint csak kereste Pisti az elveszett porosz-kéket, felhányta érte az egész házat. Még az udvaron is kereste, a padláslépcső alatt, meg a mángorló alatt is. Hiába. A macskát megint megverte keserűségében. De mira csak egyre rítt:

— Miá, miá, a rossz kis egér volt, a rossz kis egér volt, — aztán elszaladt és ha Pistit meglátta, hát elbujt az ágy alá.

Pisti olyan nagyon félt, hogy mi lesz másnap az iskolában, hogy éjszaka aludni sem tudott félelmében. Csak hánkolódott nyitott szemmel az ágyban. A hold besütött a szobába és a szoba nagyon ijesztő volt. Az anyja nyögött és sóhajtott álmában.

Amint így néz ki az ágyból, hát egyszerre csak valami kis kéket lát a földön. Nini, a festék — gondolta — és éppen leakart szállni az ágyról, hogy felemelje. Akkor a kis kék elkezdett mozogni. Körbe-körültutott, aztán eltűnt a szekrény alatt. Hát egér volt. Egy kis kék egér.

Na, most már tudta Pisti, hogy a porosz-kék hova lett. Megette egy kis egér és egészen kék lett tőle. Most már tudta Pisti, hogy annak a festéknek vége van. Azt nem lehet többé megtalálni és nem lehet visszaadni. Mit mondjon most már Kóródinak holnap az iskolában, mit mondjon? Ezt nem tudta szegény Pisti és ezért elkezdett keservesen sirni.

Másnap szomorúan indult el az iskolába. Lassan ballagott, mert félt odaérkezni. Amikor végre mégis a kapu elé ért, már el is múlt nyolc óra és nagy csend volt az egész iskolában, mert a tanítók már benn voltak az osztályokban. Csak az iskolaszolga állt kinn a kapu előtt és simogatta hosszú fehér szakállát. Egy nagy kulcs volt a kezében.

— No, Pisti — mondta az öreg iskolaszolga — elhoztad-e a poroszkéket?

Amikor Sajgó Pisti ezt meghallotta, úgy inába szállt a bátorság, hogy festék nélkül be sem mert menni az iskolába. Inkább megfordult és elszaladt.

Most már az uccán ballagott a könyvekkel a hóna alatt és nem tudta, hova, merre menjen. Hát csak úgy mendegélt és mindig a földet nézte. Mert gondolta: talán talál valahol egy porosz-kéket. Talán talál egy egészen ujat és még sokkal nagyobbat. Talán kettő is fog ott feküdni egymás mellett. De hiába nézte a földet, nem talált festéket.

Lelt azonban szépszinű cserepeket és üvegdarabokat. Azokat felszedte és zsebrevágta. Mert lehet, hogy talán nem is cserepek, hanem drága kincs-kövek. Ha csak egyet elad az ember, annyi pénzt kap érte, hogy száz porosz-kéket vásárolhat rajta.

Igy ballagott Sajgó Pisti mind tovább, míg kiért a mezőre. Még a mezei uton is tovább ment egy darabig. Akkor meglátott egy kék buzavirágot. Azt leszakította Pisti és így gondolkodott: Ha még sok buzavirágot szedhetnék, hazavinném és ott összenyomnám és úgy kifacsarnám, hogy kicsorogna belőle a kék lé, mint a szőlőből a must. Azt belefacsarnám a pohárba. A kék levelet aztán az ablakba raknám száradni. A nap keményre szikkasztaná és akkor szép kék festék lenne belőle. Százszor szebb a porosz-kéknél. Ezt jól kigondolta Pisti, de nem lelt több buzavirágot, hát hiába gondolta ki.

Egyszer csak meghallotta a déli harangszót, a város felől. Erre nagyon elszomorodott. Mert most már haza kell menjen. Nem talált sem festéket, sem festékcsináló buzavirágot. Az iskolából is elmaradt. — Istenem, — sóhajtott — mi lesz még ebből!

Megfordult, hogy hazamenjen. Hát egyszer csak ott állt előtte az öreg iskolaszolga Pisti el akart szaladni. De a fehérszakállas barátságosan rámosolygott és azt mondta:

— Nos, Pisti, mért nem szakítod le ezeket a kék virágokat, hogy festéket facsarj belőlük. Nézd csak, tele van vele a mező.

Pisti odanézett, hát látta, hogy a mező telistele van szép, nagy kék virággal. Azt kérdezte:

— Bácsi kérem, lehet ezekből festéket facsarni?

— Lehet bizony, csak szedjen gyorsan.

Pista letépett belőlük egy nagy bokrétára valót.

— Bácsi kérem, mért nem voltak ezek a virágok az elébb, amikor jöttem itt a mezőn? — kérdezte Pisti.

— Mert ezek a virágok csak pont délben virítanak és csak éppen egy percig.

Alighogy ezt mondta az iskolaszolga, a kék virágok hirtelen eltűntek a mezőről. Azonban Pistinek volt már belőle elég.

— Bácsi kérem, hogy hívják ezeket a virágokat? — kérdezte az iskolaszolga.

— Ez a valódi égszinkék, — felelte az. — De most siess haza, hogy édesanyád ne kérdeje, merre jártál. Novák tanító urral én kibeszélem a dolgot, hogy nem lesz baj a mulasztásból. No, szervusz. Ez a valódi égszinkék.

Pisti szépen megköszönte a szívesseget és tova indult hazafelé. De néha vissza-vissza fordította fejét, hogy ott van-e még az iskolaszolga. Hát még ott állt és utánanézett. De nem lett mindig kisebb a messzeségben, hanem inkább egyre nagybodott. A szakálla tiszta ezüstsín volt, a kulcs a kezében pedig arany és csillogott a déli napfényben.

Amikor Pisti hazaért, a mamája éppen ebédre terített s Pisti még gyorsan eldughatta a valódi égszinkék bokrétát a padláslépcső alá. Sajgóné azt hitte, hogy Pisti az iskolából jött éppen és nem kérdezett semmit.

Ebéd után Sajgóné mindjárt a teknő mellé állt inget szappanozni. Pista akkor a konyszekrényről észrevétlenül egy poharat elemelt, azután kilopódzott. Előszedte a lépcső alól a valódi égszinkéket s a pohárral és a virággal felment a padlásra.

A padlás nagyon szép volt. A többi fiuknak nem volt padlásuk. Csak Wimmernek volt egy egész kicsike, de nekoda csak nagy ritkán volt szabad a szo-

balánnal felemelnie. Pisti pedig minden nap mehetett a padlásra, amikor akart.

Azon a padláson óriási gerendák voltak, melyeken nagyon nehéz és veszedelmes volt mászni. Nagy üres ládák heverték egymásra hányva. Az mind a háziuré volt. De várakat lehetett belőlük építeni, földalatti folyosókkal. A levegőben hosszú köteleken a mamájának mosott fehérneműje száradt és lengett a légvonatban, mint száz lobogó, fehér zászló. Az olyan volt, mint egy zászlódiszes nagy vitorláshajó. Mert a háztető is egészen ferde volt és ha esett az eső, hallatszott, hogy dobolnak rajta a cseppek. A kis padlásablakon keresztül néha berepült egy galamb vagy más madár és ott repdesett, mert nem tudott mindjárt kitalálni. A sötét sarkokban pedig régi konzervdobozok és palackok felett óriási poros pókhálók voltak és igazi nagy keresztespókok. Akit azok megharapnak, az mindjárt meghal.

Erre a padlásra vitte fel Pisti a valódi égszinkéket. Ott leült az egyik gerendára, két térde közé szorította a poharat és úgy facsarta bele kék levét a virágoknak. Ahogy az anyja kifacsarja a fehérneműt, éppen úgy facsarta ő is a valódi égszinkéket. Közben egy csepp a nadrágjára esett és kék foltot ejtett rajta. De nem volt nagy folt és a többi között észre sem lehetett venni.

Amikor a pohár megtelt a kék folyadékkal, Pisti felkelt és hátravitte a nagy ládára, mert oda sűtött be legjobban a nap. Mindjárt ki akarta próbálni az új festéket. Leszaladt hát és felhozta a képet és egy ecsetet, amit még Wimmeről kapott egy képert. Ezt bele mártotta a kék folyadékba és elkezdte festeni a hiányzó eget a képen — a fák, a ház fölé és a kerítés fölé is, mindenhova, ahova kellett. Hát százszor szebb lett, mintha poroszkéssel festette volna. Egészen olyan lett, mint az igazi ég. Pisti örömeiben körülugrálta a nagy ládát és csak kiabálta:

— Hát persze, hogy persze, ez a valódi égszinkék! Hát persze, hogy persze, ez a valódi égszinkék!

De egyszer csak hallja, hogy az anyja hívja:

— Pisti! hol az ördögbe vagy már megint? Hallod-e Pisti gyere elő, mosást kell kihordani.

Pisti erre otthagytott mindent a nagy ládán és szaladt le az anyjához.

Nyolc óra elmúlt, mikor Pisti megint hazakerült a városból. Már esteledett. A mamája a takaréklüzhelynél állt és főzte a vacsorakását. Pisti hát fellopódzott a padlásra, hogy megnézzze, mi van a valódi égszinkékkal, meg a képpel. A padlás már egészen sötét volt és félelmes. Nagy, fehér ingek lobogtak a láthatatlan kötelekről, mint repülő kísértetek. Fekete madarak sühogtak fenn a sötétben. És valaki járt a háztetőn. Hallatszottak a lépései. Talán rabló volt.

Pisti nagyon megijedt és már éppen vissza akart fordulni, amikor eszébe jutott, hogy a rabló az ő képét és égszinkék festékét is elrobolná. Ezért összeszedte a bátorságát és megis indult hátra a nagy láda felé, a fekete gerendákon keresztül.

De alighogy Pisti megpillantotta a nagy ládát, mely mint valami fekete szikla sötétlett a homályban, hát meglepetve állt meg. Mert valami finom, ezüstös kéken derengő fényt látott, rajta olyan volt, mint a szentjánosbogarak fénye, melyek a fűben másznak. Talán szentjánosbogarak másztak a festményemre, gondolta Pisti. Óvatosan a ládához lépett és a kép fölé hajolt. És akkor valami nagyon csodálatosat látott. Nem szentjánosbogárkák világítottak. Hanem az ég, melyet valódi égszinkékkal főtött a képre, bealkonyodott! Bizony, bealkonyodott, megsötétült és icipici kis csillagocskák csillogtak rajta. Jobbra a kerítés fölött meg lehetett ismerni a göncölszekerét. Éppen olyan volt, mint amelyik fenn az égen ragyog, csak éppen, hogy kicsike. A ház fölött meg éppen feljött a hold. Egy pici, de valódi ezüstfénnnyel világító hold. A ház kis ablakai csillogtak sugarában.

Pistinek esakugy dobogott a szive

örömeiben. De mindjárt félni kezdett. Mert hiszen ez a kép most olyan gyönyörű lett, bizonyosan elveszik tőle, ha meglátják. A mamája elől hát elkellett dugni a kis valódi eget. Ezért a valódi égszínkéssel teli poharat fogta és egy öreg kosár alá rejtette, a nagy láda mellé. A képet azonban óvatosan összezsavarta csőalakuvá. Mert, ha úgy hajtott volna össze, mint az ujságot, akkor a kis ég összegyűrődött volna. Az összezsavart képet a hóna alá fogta és elindult a padláslépcső felé. Közben egészen sötét este lett és Pisti félt, hogy felbukik a veszedelmes gerendákba. De akkor már erős fényesség sütött ki az összezsavart képből, mert ott benn már egészen felkelt a kis holdacska. Ezért Pisti a papiroscsövet maga elé tartotta, mint valami kis villamos lámpát és avval világított az útjára.

Amikor Pisti leért a padlásról, legelőbb a mángorlóhoz szaladt, mert az alatt tartotta a mamája a piros selyempapirost, amiket az ingek közé kell tenni. Pisti hamar elővett egy selyempapirost, és abba bepakkolta a képet, hogy a mamája ne vegye észre az ő kis valódi egének ragyogását. Mivel hogy a szobában ugyanis égett a lámpa, Pisti odatehette a rózsaszín csomagokat az ablakba. Nem látszott ki belőle semmi fénylés. Aztán lefeküdt aludni.

Éjszaka egyszer felébred. A szoba sötét volt. A mamája horkolt. Gyorsan átpislogott az asztal felé és boldog ijedelemmel látta, hogy a selyempapiros izzón világít, mint valami nagy rózsaszín lampion. Mert hiszen sütött benne a kis hold. De hálstennek, az anyja aludt és ezért nem vette észre. Holnap pedig — gondolta Pisti nem lehet majd már észrevenni, mert, világosság lesz a szobában.

Aztán elaludt megint.

Másnap reggel Sajgó Pisti nagyon büszkén ment az iskolába. A képet szépen bedugta a kabátja alá, mert borult volt az idő s már csepegett is az eső.

Sajgó Pisti szeretett volna előbb az iskolaszolgával beszélni, hogy megtudja,

haragudott-e Novák tanító ur a tegnapi elmaradásért? De nem találta meg az iskolaszolgát. Amikor belépett az osztályba, egyenest odament Kóródi Karihoz.

— Te Kari, — kezdte — elhoztam neked a képet. De gyere csak a sarokba a kályha mellé, mert avval egy nagy titok van.

Kóródi Kari elment vele a kályha mögé.

— Elhoztad a poroszkékemet? — kérdezte utközből.

— Nem, — felelte Pista pironkodva — de majd meglátod. Helyette valódi égszínkéssel festettem. Neked is adok majd abból a festékből. Az sokkal szebb és sokkal drágább festék, mint a poroszkék.

Már akkor odaértek a kályha mögé és befordultak a sarokba, háttal az osztálynak, hogy a fiuk ne lássák a titkot. És Pisti kivette a selyempapírból a képet és odaadta Kóródi Karinak.

De mikor az megpillantotta a képet, elkezdett dühösen kiabálni:

— Te komisz hazudó, te tolvaj! Mit hazudtál te nekem valódi égszínkékről? Hiszen ezen a képen nincs semmi kékség! Hiszen ez az ég nem is kék! Ez nem is ég!

Akkor Pisti odanézett és látta, hogy a kis igazi ég egészen befelhőzött. Mert, hogy éppen rossz idő volt a képen, azért az ég is beborult rajta és egészen szürke lett.

— Várnunk kell egy kicsit, Kari — felelte Sajgó Pisti aggodalmasan, — most éppen be van borulva az egünk. De meglásd, hogy nemsokára kiderül és szép kék lesz.

— De Kóródi Kari nem hitt neki: — Hazudó! Hazudó! Tolvaj, rabló, tolvaj! — kiabálta hangosan, hogy az egész osztály hallja, — ellopta a poroszkékemet! Egészen új, finom poroszkék volt! Nem kell nekem ez a kép, ez a rongy, piszok kép — és a földhöz vágta Pisti festményét és rátaposott.

Éppen akkor lépett be Novák tanár ur az osztályba. Kóródi Kari rögtön fel-

tartotta az ujját és feladta Pistit a poroszkék miatt. A tanító ur nagyon megharagudott. Irta is mindjárt a levelet Pisti mamájának, hogy azt vigye haza.

Amikor vége volt az iskolának, Sajgó Pisti a képpel, melyet be sem csomagolt a rózsaszín papírosba, meg a borzasztó levéllel, melyet a mamájának kellett odaadni, elindult hazafelé. Lassan és szomorúan. Tudta szegény, hogy ma ebéd helyett süprűnyélben lesz része. De alig ment a szomszéd sarokig, hát futó lépéseket hallott kopogni a háta megett. Lépések kopogtak, meg egy iskolatáska zörgött. Pisti hallotta, hogy valaki szalad utána, de nem volt kedve visszanézni.

— Pisti, te! Sajgó Pisti! — hallotta egyszer csak, ahogy kiáltott mögötte egy ismerős hang. Sajgó Pisti, várj meg, adni akarok neked valamit.

Pisti megfordult.

Thán Margit állott előtte. Fehér csipkés ruha volt rajta, kék kötény elébe kötve, kék szőke copfja verte vállát és kerek arcocskája úgy kipirult a futásban, mint az érett cseresnye.

— Te Pisti, — lihegte, — az én mamám küld a te mamádnak száz koronát, mert észrevette, hogy hibásan számolt és keveset adott neki a mosásért. Várj csak, mindjárt odaadom neked a száz koronát.

Margit lehányta a hátáról az iskolatáskát, azután leült egy kőre és elkezdett a táskában kutatni, kőtorni a pénz után. Kiszedett belőle ceruzákat, matricákat, képeket, babaruhát és sok minden egyéb holmit, míg végre megtalálta a százkoronást is. Amikor éppen odanyújtotta a bankót és felnézett, hát meglátta a képet Sajgó Pista kezében.

— Istenem, — kiáltott fel elragadtatásban — mi ez itt a kezében?

— Ez festmény. Én festettem — felelte Pisti, aki lesütött szemmel, nagy zavarban állt ott előtte.

— Nézd csak, — sikoltott Margit és a kép után nyult — hiszen ez mozog! Hiszen ezek igazi kis felhők, melyek szétoszlanak és egy igazi kis napocska süt ki! Jaj, Istenem, de édes! De hiszen ez éppen olyan, mint a valódi ég!

— Ez azért van, mert valódi ég-kékekkel festettem, — felelte Pisti. Aztán megígértette Margittal, hogy a nagy titkot el nem árulja senkinek és elmesélt neki mindent. Hogyan találta meg a virágokat és hogyan csinálta meg a festéket, a Kóródi Kari elveszett poroszkékjéről nem szólt egy szót sem. Margit csak hallgatta és kerek, csillogó szemmel nézte a képet. A szája is elferdült, mintha habostortát látott volna. Azután az iskolatáskájából egy nagy zöld radirgummit és egy fél rud spanyolviaszket szedett elő, rámosolygott Pistire, de olyan barátságosan, hogy az lesütötte szemét.

— Köll egy zöld radirgummi Pisti? Meg egy spanyolviasz? Nézd csak, neked ajándékozom. A spanyolviaszket gyertya fölé kell tartani, azután leveleket lehet vele összeragasztani. — Avval mindakettőt Pisti kezébe nyomta.

De Pisti csak ott állt bambán és nem tudta, mit feleljen. Nagyon szerette volna a festményt Margitnak ajándékozni, de nem merte s mind azon gondolkodott, hogy mit mondjon neki.

— Jaj, Istenem, milyen édes ez a festmény, — sóhajtott Margit egyremásra. Jaj de gyönyörű! Jaj de drága! Mondd, Pisti, akarsz még egy ceruzát? Meg, nézd csak, két egészen új aluminium tollat adok neked, meg egy matricaképet. Nézd, én szívesen neked ajándékozom. Jaj, de gyönyörű ez a festmény! Oh, Istenem, ha nekem ilyen képem volna, ilyen kis valódi éggel! Most már van egy kis babakonyhám, igazi sparherddel, amelyben tüzet lehet rakni s akkor még volna egy kis igazi egem is. Nézz csak ide, Pisti, ajándékozok neked egy gyújtóüveget. Ez igazi gyújtóüveg, a nagybácsimtól kaptam. Ha nap, elé tartod összegyülekeznek mind a sugarak egy pontba és meg lehet vele gyújtani a szalmakalapot is.

Margit olyan szépen mosolygott Sajgó Pistire, hogy két kis gödröcskéje is meglátszott piros orcáin.

(Mert Margit mamája szigorúan megtiltotta, hogy ajándékot kérjen idegen emberektől.)

Mégis most Pisti nekibátorodott és megszólalt:

— Én neked adom ezt a festményt. Van még nekem otthon a valódi égszínkékből is. De ne mutasd meg ám senkinek ezt a képet és ne áruld el a titkot, mert különben elvesznek tőlünk mindent.

— Jó, — felelte Margit komolyan — kössünk titkos szövetséget.

Alighogy ezt mondta, arra jött Kóródi Kari, mert ő is abban a kerületben lakott. Amikor látta, hogy azok ketten egymással beszélnek, megállt mellettük és kérdezte:

— Mit csináltok itt?

— Semmi közöd hozzá, — vágta vissza Margit és gyorsan eldugta a festményt a köténye alá.

— Én feladtam ám Sajgó Pistit máma, — mondta Kóródi Kari, mert ellopta a poroszkékemet.

— Takarodj innen te! — kiáltott rá Margit és ráfintorította az arcát.

— Hiába dugod azt a képet a kötényed alá — felelte vissza Kari — mert jól látom és az az én képem, mert Pisti az én festékemmel festette.

— Te meg számár vagy és ökor vagy és nem tudsz semmit, — felelte neki Margit — egész más festékekkel festette Pisti ezt a képet. De ez a mi titkunk, mert mi ketten, titkos szövetséget kötöttünk. Te pedig kotródj innen.

Miközben így veszekedtek egymással, a képen eloszlottak a felhők, a kis valódi ég kitisztult és egy kis valódi napocska sütött ki rajta olyan fényesen, hogy keresztülvilágított a kötényen, mintha csak pici gyertyaláng világított volna alatta. Kóródi Kari ezt mindjárt észrevette és most már nagyon sajnálta, hogy akkor ott a kályha mögött nem hitt Sajgó Pisti szavának. Azért most így kezdett beszélni:

— Én tudom az egész titkot. Pistinek otthon egy pohárban valódi égszínkéje van és ha engem fölveszték a titkos szövetségbe, nem fogom elárulni senkinek és majd hármásban játszunk vele. Novák tanító urnak pedig azt fo-

gom mondani holnap, hogy Pisti már vissza adta nekem a poroszkéket. De ha nem, akkor majd meglátjátok, feladlak mind a kettőtöket. Mert a valódi égszínkék az tilos.

Hát mit volt mit tenni, hárman kötötték titkos szövetséget. Meg is beszéltek mindjárt a titkos jelet, Margit pedig eltette a képet az iskolatáskájába. (Ha az ember oda később bedugta a kezét, akkor az iskolatáska belül egész meleg volt, mert a képen a kis valódi nap melegítette.) Aztán köszöntek egymásnak a titkos jellel és mind hazamentek.

Pistinek jó kedve volt és otthon mindjárt a Mira macskát kereste, mert meg akart neki bocsátani. De Mira, ahogy meglátta Pistit, mindjárt elszaladt és elbujt, annyira félt tőle és haragudott rá!

— Miaul! Miaul! — nyávogta egyre másra.

Engem vertél meg érette,
Pedig az egér megetté.
Meg is lakol még ezér,
Rossz egér, kék egér!

Ez érthető volt. Mira ugy megsértődött, hogy Pisti semmiképpen sem tudta megfogni. A macska nem állt vele szóba.

Mindjárt ebéd után megjelent Kóródi Kari Sajgóéknál. Egy nagy üres palackkal jött, amelyben orvosság volt azelőtt.

Most gyere velem, Pisti, a padlásra és add ide nekem a valódi égszínkék felét.

— Hogyne, persze, szívesen, — mondta Pisti és felmentek a padlásra.

Kari kivette a dugót az orvosságos üvegből és odatartotta Pisti elé, Pisti pedig öntötte bele a pohárból a valódi égszínkéket. Már a felét betöltötte, de még öntött többet is.

— Ez még nem a fele, tölts még, mert különben megmondom a mamádnak, hogy Novák tanító ur irt egy levelet.

— Minek kell neked ilyen sok festék? — kérdezte Pisti — hiszen te nem tudsz festeni.

— Tudom én, hogy minek kell nekem, csak te töltsed. Tudok én egy

nagyszerűt, — nevetett Kari. — Egy nagyszerűt tudok.

Sajgó Pisti busult, mert majdnem az egész égszinkéket be kellett töltenie az orvosságos üvegbe. Kari azután eldugaszolta és elment. Pisti még fennmaradt a padláson, leült egy nagy gerendára és azon gondolkodott, hogy a megmaradt égszinkéket hogyan használhatná föl legjobban. Képet nem festhetek vele — gondolta, mert a papir könnyen elszakad. Jobb volna a valódi égszinkéket itt valahol a falra ráfesteni és nézni, hogyan huznak rajta a kis felhőcskék és hogyan kel és nyugszik a kis napocska rajta, meg a csillagocskák és a holdacska. De ha a falon meglátná a háziur, meg kellene fizetni a kárt, mert a fal az a háziuré.

Ahogy Pisti így gondolkodott, egyszerre csak eszébe jutott valami jó dolog. Odament a nagy ládához és felemelte a fedelét. Ennek a fedélnek a belsejét egészen be lehet festeni égszinkékkel. Annyi éppen még volt a festékből. Aztán az ember csak bemászik a ládába mint egy hajóba, aztán magára huzza a fedelet és senki sem találhatja meg. Ott lehet aztán feküdni csendben, elrejtve a ládában és nézegetni a fedélre festett eget.

Ez jó gondolat volt. Pisti rögtön munkához látott. Befestette a láda fedelének belső oldalát. Aztán már csak nagyon kevés maradt meg a valódi égszinkékből. Azt ő is, mint Kari, egy kis orvosságos üvegbe öntötte, amit ott talált a padlás keresztespókos sarkában. Az orvosságos üveget pedig zsebre vágta.

— Pisti, Pisti, hol vagy? — hangzott fel éppen akkor az anyja szava — ruhát kell kihordani.

Megint este lett, mire Pisti hazavergődött. De volt még annyi idő, hogy megnézzé, mi van az ő egével, fent a padláson. A mamája ugyanis nem volt otthon. Odaát volt a szomszédasszony nál 100 koronát kölcsön kérni.

Odafent már sötét volt, de Pisti nem félt. Amikor a fekete gerendákon átmászott, a nagy láda már messziről ragyogott. Mert minden lyukon, repedésen,

résen keresztül ezüst fény sugárzott ki belőle. Hiszen odabent már sütött a hold. Mintha ezüst tűz égett volna a ládában.

Pisti gyorsan belemászott és magára csukta a fedelet. Hanyatt feküdt. A láda olyan nagy volt, hogy Pisti elfért benne, ha csak egy kicsit felhuzta a térdeit. Tehát hanyatt feküdt, kezét a feje alá rakta és úgy nézegette az ő kis eget.

Majdnem teli holdja volt. De volt egy kis udvara is a hold körül. Egész jól lehetett látni. Holnap zivatar lesz, mondta komoly, aggodalmas arccal. Mert gyenge nyugati szél is fujt és ezüst karimás felhőcskék gyülekeztek a láda láthatárán.

Pisti nem sokáig maradt a padláson, nehogy az anyja észre vegye, mit csinál. De nagyon boldog volt. Mert ráadásul még holnap az igazgató névnapja is lesz és elmarad az utolsó óra.

Örömeiben aludni is alig tudott. Amikor egyszer éjszaka közepén felébredt és a holdvilágos szobában körülnézett, csak észreveszi a kék egeret, amelyik az ő poroszkékjét megette. Az asztal lábánál ült a két hátsó lábán, a farkát maga köré csavarva és valamit rágott. De a következő szempillantásban Mira ugrott elő a szekrény mögül és egy-kettő, hamma! lenyelte a kék egeret. De alig került a kék egér Mira szájába, kék lett a macska feje. Alig került az egér a torkába, kék lett az egész nyaka. Amikor pedig a kék egér Mira gyomrába került, Mira maga is egészen kék lett tőle. Poroszkék macska lett belőle. Az gyönyörű szép volt.

Másnap reggel az egész ház összegyülekezett és még a szomszédok is mind eljöttek a kék Mirát megcsodálni. Ez nagy ritkaság, mondták az emberek. Némelyek azt mondták, hogy egy poroszkék macskát már az ujságba is ki lehet írni és hogy Sajgóék nagyon sok pénzért eladhatják. Ettől Pisti mamája is jobb kedvű lett egy kicsit. Ugyanis nem kapott pénzt a szomszédasszonytól és még sokáig sirt az ágyban, a sötétben. De most ő is felvidult kicsit. Legvidámabb azonban maga Mira volt. Most odajött Pistihez, felugrott a vállára és azt dorombolta:

„Most már ki is békülnek
 Miá, miá,
 Most már magam vagyok kék!”

Amikor Pisti aznap az iskolába ment, melegen sütött a nap és az utcák mintha csak mézeskalácsból lettek volna, olyan jó volt bennük járni. Mert ma négy jószág is volt egyszerre. Először a titkos szövetség Margittal. Másodszor az egész láda apad lason. Harmadszor a poroszkék Mira macska. Negyedszer az iskolai ünnep és hogy az utolsó óra elmarad.

Amikor Pisti az osztályba lépett, Kóródi Kari már az ajtóban lesett rá, megfogta a kabátja ujját és a kályhához húzta.

— Te Pisti! — sugta neki izgatottan. Valami nagyszerűt találtam ki. Amikor az iskolába jöttem, megálltam a folyosón az ablak mellett és lenéztem az udvarra, hogy kik jönnek. Hát éppen Novák tanár ur jött a folyosón. Leteszi a cilinderét a szomszéd ablakpárkányra és bemegy az igazgatói irodába. A folyosón még nem volt senki. Erre gyorsan befestettem a cilinder tetejének belső felét valódi égszínkékkel. Majd meglátod, mi fog történni!

Kóródi Kari nevetett és féllábán ugrált örömeiben. De Wimmer akkor odalopódzott a kályha oldalához és azt kérdezte:

— Mit beszéltek? Mondjátok meg nekem is.

De Kóródi Kari csak azt felelte:

— Mi titkos szövetséget alapítottunk és van egy nagyon nagy titkunk, de neked nem mondunk semmit.

— Ugyis mindent hallottam, mondta Wimmer.

— Semmit sem hallottál, te csaló, — ordított rá Kóródi Kari. — elmenj innen, mert mindjárt kapsz egy ökölcsapást a halántékdra.

Wimmer akkor el is ment és 11 óráig nem történt semmi különös. Tizenegy órakor az egész iskola összegyülekezett az udvaron. A lányosztályok is ott voltak és valamennyi tanító és tanítónő. Novák tanító uron hosszú fekete kabát volt és cilinder a fején. Mert neki kellett az üdvözlő beszédet mondani. Várták az igazgatót. Novák tanító ur arca rák-

vörös volt és a verejték csakugy csurgott a homlokáról.

— Én nem értem, én nem értem — mondta a többi tanítónak. — Nem is süt a nap, egészen borus az ég és én úgy érzem, mintha a nap közvetlenül a fejem fölött égne. Az ember direkt nap-szurást kaphatna. Önök is úgy izzadnak, kollega urak? Nem értem, hogy ennek mi oka lehet? — Ezt mondta és nagy vörös zsebkendővel törölte a verejtéket az arcáról.

Sajgó Pisti meg Kóródi Kari egészen elől álltak és hallották ezt. Nagyon nevettek, mert ők tudták, hogy ez miért van.

Akkor az igazgató ur az udvarra lépett. — Éljen, éljen! — ordították a gyerekek. Novák tanító ur pedig kiállt és beszélni kezdett. Nagy csendesség lett.

— Vannak az életben pillanatok — kezdte Novák tanító ur — amikor az emberi szív érzelmei, amikor a hálátelt szív...

De alig mondta a hálátelt szívet, amikor elkezdett mennydörögni. De nem ám fenn az égen, hanem Novák tanító ur cilinderében. Nem is olyan hangosan, amint ahogy az igazi égen szokott, de a nagy csendességben mégis jól lehetett hallani. Novák tanító ur cilinderében mennydörgött.

Kóródi Kari a könyökével oldalba lökte Pistit: — Hallottad? — sugta — vihar közeledik.

— Én már tegnap tudtam — felelte Pisti — hogy vihart kapunk.

A másik oldalról, ahol a lányosztályok álltak, Than Margit integetett, feléjük, aztán eltakarta az arcát, mert nevetnie kellett. Mert ő is hallotta a mennydörgést.

Voltaképpen mindenki hallotta, de nem tudták mire magyarázni. És nem tudták honnan jön. Novák tanító ur idegesen megigazította a cilindert a fején és megint mondta a hálátelt szívet. Erre még egyszer mennydörgött a kalapjában, de még sokkal erősebben. Novák tanító ur elkezdett dadogni és újra elől kezdte. Megint a pillanatok az élet-

ben mondta. De az igazgató ur levette a pápaszemet az orráról és csóválta a fejét. A tanítónők összenéztek és hátrébb húzódtak. Novák tanító ur megint a pilanatokat az életben mondta. Egyszerre akkorát dörgött a cylinderben, mint egy puska lövés. A következő percben eső zuhogott ki belőle és végigcsurgott Novák tanító ur arcán, be a gallérja mögé. Erre úgy megijedt, hogy lerántotta a kalapot a fejéről és elszaladt. Mind a tanítók meg a gyerekek összevissza rohantak és kiabáltak: egy patron volt a cylinderben! Viz volt a cylinderben! — És a legtöbbet nem is lehetett megérteni. Nagyszerű volt!

De azután nagy vizsgálat lett. Mindenkinék vissza kellett mennie az osztályba, hogy elkezdjék a vallatást. Mert meg akarták tudni, hogy ezt ki csinálta.

Amikor a sok gyerek összevissza rohant fel a lépcsőn, egyszer csak észreveszi Pisti, hogy Margit letről nagyon integet és egyremásra csinálja a titkos szövetség jelét.

— Te Kari, — mondta Kóródinak — nézd csak Margitot. Nézd csak, hogy csinálja a titkos szövetség jelét. Ugy látszik, veszély van. Vissza kell mennünk, hogy megkérdezzük, mi az?

Ujra leszaladtak a lépcsőn. Margit az osztályával a kapu mellett állt és nem mozdulhatott már a sorból. A fiuk azért úgy tettek, mintha valamit keresnének a földön és egészen közel mentek hozzá. Akkor Margit odasugott nekik:

— Wimmer feladott benneteket. Hallotta, hogy mit beszéltetek a kályha mögött. Karinak ki fogják kutatni minden zsebet.

Kari olyan fehér lett ijedtében, mint a fal. Felrohan a lépcsőn. Pisti utánna.

— El kell dobni a valódi égszinkét, — mondta Kari. — Ha megtalálják nálam, kicsapnak az iskolából.

— De mért kell mindjárt eldobni? — kérdezni Pisti. — Inkább dugjuk el valahova jó helyre.

— Nem, eldobni, eldobni, eldobni! —

lihegte Kóródi Kari és reszketett félelmében. Aztán beszaladt az árnyékszékbe és beledobta az ő üvegjét a legtöbb égszinkével az árnyékszékbe.

Amikor aztán jött a nagy vizsgálat, mindent tagadtak, Kari zsebeit kikutatták. Találtak benne egy drótot, két üveggyolyót, öt márványgolyót, egy darab medvecukrot, egy kvarckövet, egy törött késpengét és egy fél cigarettát. De mást nem találtak. Azért hát csak a cigarettáért szidták össze, mert más bizonyíték nem volt ellene.

Pisti mégis szomorú volt. Mert a legtöbb égszinkék odaveszett. Már csak neki volt néhány csöppje a kis orvosságos üvegben. Meg hát ami a Margit festményére és az ő ládájára volt ráfestve.

De margit festményével szerencsétlenség történt ugyanazon a napon. Délután elmentek a szülei hazulról látogatóba. Margit akkor bezárta a gyerekszoba ajtaját kulccsal és előszedte a képet az iskolatáskából. Könyveket rakott egy-másra, azokhoz oda lehetett támasztani a festményt merőlegesen. Ugy, hogy a ház nem feküdt laposan az asztalon, hanem rendesen állt, meg a három fa is, a kerítés is, az egész felett pedig ott kéklött a kis valódi ég. Aztán Margit minden vázából, ami a szobában volt, kivette a virágokat és mind a sok gyöngyvirágot és árvácskát a ház elé rakta az asztalra. Most volt neki kis igazi kertje is a ház előtt, igazi virágokból. Abba beleültette azt a babáját, amelyiknek igazi haja volt, az Irént.

Nézegette a valódi égszinkéket a ház fölött. Kis fehér felhőcskék tornyosodtak rajta. Néha olyan volt, mint egy havas hegy, néha meg mint egy cethal. Picike kis fecskék látszottak az égen és egyszer csak észrevette, hogy magasan a ház fölött egy ici-pici repülőgép lebeg a kis valódi égen. Azonban nemsokára alkonyodott a képen. A kis napocska már mélyen leszállt. A két kis kémény a házletőn és a három fa hosszú árnyékokat vetettek a festményre. Akkor egyszerre elsötétültek a felhők. A festményen elkezdett dörögni az ég, mint a cylinderben. Nagyon

ijesztő volt. A kis hajasbaba Irén egész könnyen volt öltözve, kalap és ernyő nélkül. Margitnak alig volt ideje kimenteni a kertből, hogy meg ne fázzék. Mert tűzvörös kis villámocskák cikáztak a kis ház fölött. Margit mindjárt észrevette, hogy a kis házra nincsen villámhárító füstve. De már késő volt. Egy vakító tűzkigyó a fekete felhők között, egy nagy csattanás — és beütött a villám! Lángok csaptak fel a kis háztetőből. Kis piros lángocskák. A következő percben már lángot fogott a rajzpapiros is és az egész festmény elégett Margit szeme láttára. Ő csak rémülten, dermedten állt. Mozdulni sem tudott. Az asztalterítőbe nagy lyuk égett.

A titkos szövetség másnap gyűlést hívott egybe. A sétatéren, a szökőkút mellett, az eltört padnál, Mert a helyzet rendkívül komoly volt. Kari az ő égszinkéjét az árnyékszékbe dobta, most pedig elégett a kép is. Iskola vége után tehát összejött a titkos szövetség a törött padnál. Margit keservesen sirt és Kóródi Kari még meg is szidta.

— Minden csak azért van, mert te csak gyáva leány vagy, aki mindjárt megijed. Hiszen egy pohár vízzel elolthattad volna a tüzet. Mindig mondtam, hogy lányok nem valók titkos szövetségbe.

De Pisti azt mondta:

— Tulajdonképen én vagyok a hibás. Mert én tegnap este még megnéztem a láda fedelét és láttam, hogy vihart fogunk kapni máma. Udvara volt a holdunknak. Figyelmeztetni kellett volna benneteket idejekorán.

— Igen, igen! Te vagy az oka mindennek! — mondotta Kari. Te is számár vagy. Mért nem festettél villámhárítót a házra? Most szerezz nekünk új égszinkéket!

— Majd megpróbáljuk — felelte Pisti. — Holnap mind a hárman meglógunk az utolsó óra elől, hogy pontban tizenkét órakor ott lehessünk a mezőn.

— Jó, — mondta a másik kettő. — Kezet rá!

Kezet fogtak, aztán a szövetség titkos jelét csinálták és hazamentek ebédelni.

Másnap délelőtt a tizenegyórás szü-

nelben az egész titkos szövetség kiszökött az iskolából. A törött padnál találkoztak és Pisti vezetésével rögtön elindultak arra a bizonyos mezőre. Persze jobb lett volna előbb beszélni az öreg iskolaszolgával. De az azóta, hogy Pistivel ott kinn beszélt, eltűnt az iskolából. Wimmer azt mondta, hogy elutazott. Most új iskolaszolga volt, egészen fiatal és szakálltalan. Az nem tudott semmit. Így hát saját erejükre kellett bízni magukat.

Egymás mellett ballagtak a mezei uton. De nem volt órájuk és nem jött arra senki, akit megkérdezhettek volna, hogy dél van-e már? Azért nagyon kellett vigyázniok, jobbra-és balra nézni, hogy nem látják-e valahol a valódi égszinkéket virítani.

— Nézzétek csak! — kiáltott fel egyszerre Margit. — Nézzétek, ott, ott, ott!

Valóban jobbkéz felé a messzeségben egész hosszú csikja nyílt az égszinkéknek. Szaladni kezdtek arra felé, hogy még idejekorán elérjék. Tudták, hogy ezek a virágok csak egy percig nyílnak, azután eltűnnek a föld színéről. Hát ahogy futnak, egyszer csak egy kerítéshez érkeznek. Akkor látták, hogy az égszinkék virág benne a kertben van a többi virágok között.

— Gyorsan, keresztül a kerítésen! — kiáltott Pisti. — Nem magas és nincsen vesztegetni való időnk.

— Én nem megyek — mondta Kóródi Kari. — Bizonyosan nagy kutyák vannak a kertben. Te Pisti, te vagy az égszinkécsináló, hát a te dolgod, hogy most nekünk égszinkéket szerezz. Én majd itt várok.

— Fújj, te gyáva! — kiáltotta Thán Margit pirosan a futástól és a lelkesedéstől. — Gyere, Pisti, gyorsan, segíts egy kicsit.

És már fenn is volt a kerítésen. De feljutni könnyebb volt, mint lemászni róla. Mért, amikor Margit le akart ugrani, a szoknyája megakadt egy szögben. Pisti, aki már benn volt a kertben, ki akarta szabadítani Margitot, de nem merte elszakítani a drága szoknyát, azért addig

bajlódott vele, míg közben elmúlt a perc és az égszínkékvirág eltűnt a föld színéről.

A virág eltűnt, ellenben megjelent egy öreg kertész egy nagy bottal. Az már messziről ordított:

— Hó! Meg vagytok végre, gaz virágtolvajok! Meg vagytok végre!

Amikor Kóródi Kari ezt kinn a kerítés mögött meghallotta, rögtön elszaladt. Sajgó Pistinek is lett volna még ideje átvetni magát a kerítésen. De nem akarta szegény Margitot, aki szoknyájával még mindig fogva volt és keservesen sirt, gyáván cserben hagyni. Ezért inkább elébe ment a nagy kertésznek és szépen bocsánatot kért és azt mondta, hogy ők sohasem loptak virágot és hogy most is csak a kertet akarták megnézni. De a kertész nem hitte, hanem megfogta őt a fülénél fogva, aztán leakasztotta Margitot a kerítésről és a copfjánál ragadta meg. Így hurcolta őket magával és borzasztó hangon ordította:

— Most a sötét lyukba vetlek benneteket. Aztán hívom a rendőrt!

Egy pincéhez értek. Oda belökte őket, aztán rájuk zárta az öreg faajtót. Abban a pincében olyan sötétség volt, hogy semmit sem lehetett látni. Az ember a saját kezét sem látta, még ha egészen a szeme elé tartotta sem.

— Most megyek és hívom a rendőrt, — dörögött még kívülről a kertész és elment.

A sötétségben Margit sirni kezdett: — Pisti, hol vagy? Pisti, ugy félek! Itt bizonyosan egerek vannak! Hallom szaladgálni az egereket. Fel fognak rajtam mászni. És mindjárt jön a rendőr és bezárnak. És mit fog mondani az apám. Pisti, segíts, egerek... segítség!

Margit hangosan sikoltott, aztán oda tapogatózkodott a sötétben Pistihez és reszkető kezekkel belekapaszkodott a karjába. Pisti azonban megsimogatta a fejét és bátran, mint egy férfi, így szólt:

— Ne félj, Margitka. Mindjárt teszek róla, hogy itt világosság legyen. Ha pedig egyszer körül tudunk nézni ebben a lyukban, akkor talán majd találunk menekülő utat is.

Igy szólt és kihuzta zsebéből a kis orvosságos üveget a maradék néhány csepp égszínkékekkel. Aztán óvatosan a falhoz tapogatózkodott és rákente a festéket a falra. Alighogy ez megtörtént, mindjárt világos lett a pincében, mintha lámpát gyújtottak volna benne. Mert a falon, az odakent darabka egen, kisütött a kis napocska és olyan ragyogóan és melegen sugárzott, hogy Margit is abbahagyta a sirást.

Most körülnéztek a pincében. Szűk és piszkos hely volt. Néhány borszagu üres hordó hevert ott és az egyik sarokban egy kevés száraz szalma. Azonkívül nem volt ott semmi.

Pisti az ajtóhoz ment és megpróbálta kinyitni. Nem sikerült. Jól be volt zárva. De Pisti észrevette, hogy régi, korhadt már az ajtó fája. — Talán lehet egy lyukat bele faragni — mondta és előszedte bicskáját és farigcsálni kezdte az ajtót. Margit ott állt mellette és mindig lefujta a forgácsot, hogy lehessen látni a lyukat. Egyszer csak eltörött a kés.

— Most el vagyunk veszve! — sóhajtott fel Margit.

Pisti nem szólt semmit, de ő is azt gondolta és szomorúan zsebre vágta a törött bicskát, érzi a kezével, hogy még valami van a zsebében. Kiveszi és látja, hogy az a gyújtó üveg, melyet Margittól kapott a festményért. Amint úgy forgatja a kezében a gyújtóüveget, egy jó ötlete támadt.

— Te Margit, — fordult oda a lányhoz — ha evvel a gyújtóüveggel meg lehet gyújtani a papírost, akkor talán a szalmát is meg lehet vele gyújtani?

— Persze, — felelte Margit. — Már én elégettem vele az új szalmakalapomat. No, akkor odatesszük ezt a kéve szalmát az ajtó elé és meggyújtjuk. Hiszen van itt nekünk saját kis napunk hozzá a falon. Az égő szalma meg fogja gyújtani az ajtót és ha az ajtó elég, akkor mi kimehetünk.

— Oh, Pisti, milyen nagyon okos vagy te, kiáltott Margit lelkesen és ő maga cipelte oda a kéve szalmát az ajtó elé.

Még várni kellett egy kicsit, mert épp felhőske volt a kis nap előtt. De amikor elhúzódott, Pisti rálehelte a gyújtó-üvegre és megtörölte a kabátja ujjában, aztán a szalma fölé tartotta. Az egyik szalmaszálon kis fényes pont jelent meg, az nemsokára elkezdett füstölni és egy perc múlva lángot vetett az egész kéve.

— Margit, tartsd a zsebkendőt a szád elé! — kiáltott Pista, aki egész közel ment a tűzhöz, hogy az ajtóhoz igazítsa. Az ajtó tüzet is fogott nemsokára. De a kis pince annyira megtelt már füsttel, hogy Margit köhögni kezdett és szinte megfulladt. Hanem akkor már az ajtó egész feketére szenesedett. Pista nagyot rugott bele a lábával és mindjárt kidőlt.

Gyorsan kiszaladtak a pincéből, melyben a füst úgy bekormozta a falakat, hogy a ráfestett kis ég is fekete lett és elromlott. De evvel már nem törődtek.

A kertben nem volt senki. Átmásztak a kerítésen és elindultak hazafelé. Amikor már a mezei uton jártak, megszólalt Margit:

— Köszönöm, Pista, — mondta csendesen és megcsókolta Pistát.

Már nagyon késő volt, amikor Pista az ebédhez hazaérkezett. Két óra elmúlt és a mamája nagyon megverte volna, ha a Mira macska meg nem szabadítja őt a veréstől. De éppen akkor egy nagy kővér ur volt a mamájánál, aki ezer koronát kínált a poroszkék Mira macskáért. Ezért olyan nagy öröm volt a házban, hogy a seprünyelet is a sarokban hagyták. A Mira macska ilyen módon eladódott. Bucsuzóul még egész értelmesen azt nyávogta:

Miá, miá.

Ha ez az ur meg is vesz,

Mira megint itthon lesz.

Szerencsére, a nagy kővér ember ezt nem hallotta, mert vatta volt a fülében.

Amikor Mirát elvitték, Sajgóné átment a szomszédasszonyhoz, hogy a régebbi adóságait megfizesse. Ezt az alkalmat felhasználta Pisti és felszokott a padlásra. Gyorsan bemászott a nagy ládába, eligazította magát, és felnézett az

egére. Éppen jókor jött, mert déli irányban esőfelhők lógtak, de nyugat felől közéjük sütött a nap, úgy hogy gyönyörű kis szivárvány ragyogott a láda tetején, mind a hét színében. Ez olyan csodaszép volt, és olyan jó volt nézni, hogy Pisti nem hallotta, amikor nehéz lépések topogtak fel a lépcsőn. Sok ember jött a padlásra. A háziur szolgálai jöttek, hogy elvigyék a ládát. Amikor ezt Pista észrevette, már késő volt. Nem lehetett többé észrevétlenül kismászni a ládából. Mit volt mit tenni, csendben kellett maradni. Erre kivitték őt is a ládával együtt. Nem látott semmit, csak érezte, hogy viszik le a lépcsőn és felrakják valami kocsira. Aztán érezte, hogy a kocsi elindul, mert nagyon rázódott benn a ládában, de nem tudta, hogy hova, merre. Nem merte kitudgni a fejét.

Egy ideig még a városban hajtottak. Ezt tudta Pisti, mert az utca kövezetét érezte, még a villamoscsöngés is behallatszott a ládába. Aztán kiértek az országra. Azt onnan tudta Pisti, mert a szekér kerekei puhán futottak a homokos földön és kutyákat is hallott, amint a kocsi nyomában csaholtak. Néha, néha automobil zugott el mellettük. A port meg a benzinbüzt is érezni lehetett. Később messze kinn utaztak a szabad mezőben. Ezt azért gondolta Pisti, mert nagyon nagy csend lett. Olyan nagy csend, hogy hallotta a lovak patkójának egyforma dobogását. Hallotta, amikor a kocsis a bakon felpattantotta vagy becsukta a pipája kupakját. Aztán messze valahol kasza pengett és fenn a levegőben láthatatlan pacsirta énekelt.

Igy mulott az idő és Pisti, szegény, egyre szomorubb lett. Odakint is este lett már bizonyosan, gondolta, mert kis ege a láda fedelén szintén beesteledett és a kis esthajnal-csillag már egészen ragyogott rajta. — Most bizonyosan keres már a mamám mindenhol, — sóhajtott Pisti. Nézte a kis esti csillagot és elkezdett csendesen sirdogálni.

De egyszerre csak nagy kutyaugatást hallott, aztán harangszót valami kö-

zeli toronyból. — Most valami faluba érkezünk, — gondolta Pisti. Nemsokára nagy kapu nyikorgását hallotta. A szekér fordult. Behajtott valami udvarba és megállt.

— No, most — ijedezett Pisti — mi fog most velem történni?

Ezt igen hamar megtudta. Sok ember jött a kocsizhoz. Nehéz, csizmás lépéseket hallott. Bizonyosan béresek voltak. Fogták a ládákat és egyiket a másik után lehajigálták a szekérről. Pisti csak attól félt, hogy az ő ládájának teteje majd lecsuszik és a béresek észreveszik őt. Az utolsó pillanatban megfogott egy szeget, amelyik a láda fedeléből kiállt és avval odaszoritotta, úgy hogy nem csuszott le és más nem történt, mint hogy kicsit odaverte a fejét, amikor az ő ládáját gurították le a szekérről.

Most aztán fülelt, hogy mit beszélnek a béresek egymással. Hát hallja, hogy az egyik azt mondja a másiknak:

— Rossz öreg ládák ezek. Nem érnek már semmit. Eltűzelhetitek mind az éjszaka.

Alig, hogy ezt mondta, már hallja is Pisti, hogy hasogatják szét baltával az egyik ládát. Nemsokára már pattogott a tűz az udvar tulsó végében és vitték is már oda a többi ládát sorjában.

Pisti kikukucskált a láda egyik repedésén és nagy vörös tüzet látott, előtte pedig fekete embereket, ahogy hajigálták a tűzbe a ládákat. Fel sem darabolták. Ugy vetették be egészben egyiket a másik után. És már csak az ő ládája volt hátra.

— Istenem, — sóhajtott fel — így fognak engem is beledobni a tűzbe ládástól. Nem. Inkább megpróbálok elmenekülni.

Óvatosan félretolta hát a láda fedelét és kinézett. Éjszaka lett időközben. Hold sütött az égen és ködös fényt öntött a falusi udvarra. Az ő ládája éppen a kerítés mellett feküdt az árnyékban. Az udvar tulsó végében lobogott a nagy tűz. Körül állták a nagy fekete emberek. Pisti hallja, amint az egyik odaszól a többinek:

— A kerítés mellett hever még egy láda. Hozzatok ide, vessük a tüzre, mert különben elalszik.

Két ember mindjárt meg is fordult és indult Pisti ládája felé. Pisti gyorsan visszaguggolt és magára rántotta a fedelet. De nagy sietségében fordítva borította magára, úgy, hogy a befestett oldala a valódi kis éggel került kívülre. Ezt persze mindjárt észrevette szegény, de már nem lehetett rajta segíteni. — Most rögtön meglátnak mindent, gondolta rémülten. — Mert hiszen az én kis holdam most odafenn süt a láda tetején.

Engem is megtalálnak és azt fogják hinni, tolvaj vagyok és azért bujtam el ide. Meg fognak verni

Igy gondolkodott magában Pisti és közben hallotta, hogy jön egyre közelebb a két ember az udvaron keresztül.

De egyszer csak hallja, hogy megállnak és az egyik így szól a másikhoz:

— Nincsen ott láda a kerítés mellett. Csak valami pocsolya van ott.

— Hol van ott pocsolya? — kérdi vissza amaz.

— Hát nem látod, hogy tüköröződik benne a hold?

— Csakugyan te, — mondta a másik.

Avval megfordultak és visszamentek a tűzhöz.

Nagyon megörült annak Pisti, mert megértette, hogy a valódi égszínkép most megmentette az életét. A béresek messziről látták, hogy süt rajta a kis hold és azt hitték, hogy az égi hold tüköröződik ott valami tócsában.

Most aztán előhajt Pisti a ládából. Át akart mászni a kerítésen, hogy arra meneküljön. De az ő kis valódi egét nem akarta itthagyni. Leemelte hát a láda tetejét, melyre az rá volt festve (hiszen a többire nem volt szükség) és előbb azt hajtotta át a kerítésen. Aztán maga is utána mászott. De amikor leugrott a kerítésről, egy rozoga darab letört belőle, nagy zajjal. Ezt meghallották a béresek a tűz mellett.

— Tolvaj! Tolvaj! — kezdtek kiabálni valamennyien, aztán felkapták nagy

botjaikat és utánavetették magukat Pistinek. De míg ők nehéz nagy csizmáikkal a kapu felé kerültek, addig Pisti egérutat vett és nemsokára nagy sötét erdőbe jutott. Ott azonban nem tudott többé olyan gyorsan futni, mert a láda fedelével, melyet mint egy nagy rajztáblát cipelt a hóna alatt, minduntalan odaütött a sötét fatörzsekhez. Az üldözők pedig egyre közelebb, közelebb jöttek. Mert azok az utat is jobban ismerték ott, mint ő. Pisti már egészen közel hallotta ordításukat: — Fogjátok meg a tolvajt! Üssétek! Verjétek!

No, most mindjárt megfognak, gondolta és nagyon megijedt. De az utolsó percben eszébe jutott, hogy hogyan szabadult meg az imént az udvaron, mert a két béres az ő kis holdjáról azt hitte, hogy csak a felső égne a tükrözése. És akkor egy jó gondolata támadt. Gyorsan a földre feküdt, a térdét az álla alá huzta és így összekuporodott egész kicsikére. Aztán magára borította a láda fedelét, úgy, hogy a valódi égszinkékes oldala kívülre kerüljön. Alighogy ez megvolt, már recsegték is a bokrok köröskörül, a béreses csizmáitól. Rohanva, ordítva jöttek, nagy furkósbottokkal. És Pisti hallotta, hogy egyik a másiknak odakiáltja: — Vigyázz, hé! Tócsa van itt!

Valamennyien átugorták a láda fedelét, amelyben Pisti volt. Nemsokára már a lármájuk is elhangzott az erdőben.

Pisti meg volt mentve és már mehetett volna tovább. De gondolta, minek menjen? A sötét erdőben éjszaka úgy sem leli meg az utat. Inkább itt alszom reggelig. Aztán majd megkeresem a hazavezető utat. Ott maradt hát fekve a láda fedele alatt. Még egy kicsit hazagondolt az ágyra, meg a lámpa fényére, amely besüt a szobába, hā mamája még vasal éjszaka a konyhában és a könnyei néha ráhullanak a forró vasalóra és sísteregve elgőzölnek, Pisti sirdogált még egy kicsit, mert hazavágyott. De aztán elaludt.

Éjszaka egyszer felébredt. A sötét erdő félelmesen zugott a szélben és Pisti valami furesza kopogást hallott. A láda fedelén kopogtattak. Pisti ovatosan kiku-

kucskált alóla. Hát nagy éjjeli baglyokat látott. Körül ülték a láda fedelét. Ők is azt hitték, hogy valami tükröző viz s inni akartak belőle. Azért kopogtattak rajta csőrükkel. De amikor Pisti megmozdult, rikoltva felrepültek a sötét fakoronákba.

Pisti nemsokára újra elaludt és mire megint felébredt, már kisütött a nap az ágak között. Feltápáskodott hát és utnak indult. Mivelhogy nagyon átfázott az éjszaka, a kis valódi eget a hátára borította. Az úgy megmelegítette, mint egy kis kályha. Hiszen ott is felkelt már akkor a nap. De azért is jó volt, hogy így vitte a ládafedelet, mert a valódi égszinkék így befelé volt fordítva és az emberek nem vehették mindjárt észre.

Sajgó Pisti vándorolt, vándorolt és egy nagy folyónak a partjára ért. Mindjárt ráismert, hogy ez a folyó az, amelyik az ő városukon keresztül folyik. Ha csak megy a partján egyenest, bizonyosan haza kell érnie a mamájához.

Ment hát, mendegélt az országuton. Jobbkéztől volt a folyó, balkéztől pedig szép kertek voltak sorjába. A kerítésen kihajoltak a gyümölcsfák ágai és csügött róluk a sok szép érett körte, meg barack. Pistinek csak a kezét kellett volna kinyújtani, hogy szakítson belőle. Nagy kedve is lett volna hozzá, mert hiszen tegnap este a ládában nem kapott vacsorát és nem kapott ma reggel az erdőben reggelit sem. Rettentő éhes volt tehát. Mégsem akart lopni.

Aznap éppen vasárnap volt, a parasztgazdák mind kinnt álltak a kapuban pipáztak. Odament hozzájuk Pisti és szépen kért tőlük egy körtét, vagy egy barackot, mert hiszen annyi van és kiólnak az utra.

— Csak olyat, amelyik már férges — kérte Pisti, mert nagyon éhes volt.

— Amelyik férges, az jó lesz a malacaimnak — felelték a parasztok és köptek egyet a pipa mellől. — Menj a dolgodra!

Pisti hát tovább kullogott a szép kertek mentén, de nemsokára, már olyanira éhes lett, hogy fekete lett a világ előtte és szédelt. Eppen akkor

ott lógott előtte egy kis körte. Egész kis körte volt, meg férges is. — Ez ugyanis csak a malacoknak jutna — gondolta. — Én meg ember vagyok és mégis éhenhaljak?

Leszakította hát a kis férges körtét az ágról. De éppen akkor lépett ki a parasztgazda az ajtóba és meglátta. Hát elkezdett ordítani és csúnyán káromkopni. Pisti a kis körtével fulásnak eredt. A kövér paraszt nem tudott utánna szaladni, de ráusztotta a kutyáját. Pisti elhajította a körtét, de az sem segített rajta. A kutya egyre közelebb ugatott nyomában. Pisti erre lefelé szaladt a folyóparthoz és éppen amikor a kutya már látotta a száját, hogy beleharapjon, az utolsó pillanatban beugrott a vízbe.

Uszni ugyan nem tudott, de a ládafedele, melyet magával hozott, az jól uszott a víz tetején, mint egy tutaj és tartotta Pistit. Csak belekapaszkodott hát és vitette magát a vízzel. A kutya még egy ideig ugatott a parton, aztán hazaszaladt. Pisti ekkor egészen rámászott a láda fedelére és felállt rajta. A kis nap melegítette és megszáritotta vizes lábait. Mert a valódi égszínkékes része volt felfelé fordítva és azon már jól süttött a nap. Így állt hát Sajgó Pisti a folyó közepén az ő kis valódi egén, mely a ládafedélre volt festve és vitette magát a vízzel.

Egyelőre nem is fenyegette semmi veszedelem. Nézegette hát a partokat jobbra és balra, ahogy eluszott mellettük az ő kis tutaján. Szép tanyák voltak ott, meg falvak és vasárnaposra kiöltözött parasztok ültek a házak előtt. Ha Pisti nem lett volna olyan éhes, hát ez tulajdonképpen nagyon szép lett volna.

Egyszer csak a part felé kezdte őt sodorni a víz. Amint közelebb ért, látta, hogy néhány tanya van ott. Sok öregasszony ült a parton és a lábukat áztatták a vízben. Egyszer csak látja Pisti, hogy a vénasszonyok mind felugrálnak és elkezdenek kiabálni. Hívják egymást és órá mutatnak. Pisti azt hitte, hogy talán csak meg vannak ijedve, hogy ő majd elsüllyed. Ezért intett nekik és át kiáltott hozzájuk:

— Ne féljenek, én nem süllyedek el.

Erre a parton még nagyobb lett az izgalom. Valamennyien térdre borultak és elkezdtek a keresztet vetni egyremásra. Mind többen jöttek fulva. Egész öreg emberek is, akik járni alig tudtak már, még a betegeket is kihozták a házakból ágyastól. Már vagy husz asszony térdelt ott a parton, vetette a keresztet és amint Pisti a ládafedelén egyre közelebb jött, egyszerre elkezdtek szent énekeket énekelni.

— No, ezek megbolondultak, csudálkozott Pisti. Mit akarnak?

Ahogy még közelebb jött a parthoz, egyszerre meghallotta, hogy mit kiabálnak. Hát azt kiabálták:

— Gyertek, gyertek! Nézzétek, egy szent! Egy kis szent jár ott a víz tetején, száraz lábbal és nem süllyed el. Egy kis szent! Egy kis szent!

Hát most megértette Pisti. Ezek az öregasszonyok nem látták, hogy ő egy láda fedelének deszkáin áll. Mert hiszen az be volt festve a valódi égszínkéssel s a partról úgy látszott, mintha csak a felső égnei tükrözése lett volna. Azért hitték, hogy ő a vizen áll és nem merül el.

— Egy kis szent, egy kis szent! — kiabálták minduntalan.

Pistinek először nevetnie kellett ezen a butaságon. De aztán megszeppent egy kicsit. Mert a víz egyenesen a part felé hajtotta. — Ha pedig most ott kikötök a szemük láttára — gondolta — mindjárt kiderül, hogy miféle csuda volt ez. Akkor olyan mérgesek lesznek rám azért, hogy így becsapódtak, hogy meg fognak verni.

De nem volt mit tenni. A láda fedele közeledett a parthoz. Pisti már hallotta a vénasszonyok imáit. — Jaj, — gondolta — most mindjárt meg fogják látni azt a nagy szeget, amely kiáll a láda fedeléből és végem van.

Az utolsó percben újból szerencséje volt. A víz ugyanis kicsit arrébb hajtotta egy nádas helyre. Ugy, hogy magas nád közt ért partot és senki sem látta, amikor a láda fedeléről a partra lépett. Mire a vénasszonyok odaértek, Pisti már jól eldugta a ládafedelét a nád közé.

A vén asszonyok akkor mind leborultak előtte, keresztet vetettek és azt mondták:

— Oh, te kis szent, köszönjük, hogy kegyes voltál bennünket meglátogatni. Gyere velünk, elvezetünk a templomba.

— Én nem akarok a templomba menni, — felelte erre Pisti. — Inkább szeretnék valamit enni, mert nagyon éhes vagyok.

— Oh drága kis szent! Gyere hozzám, — tiszteld meg az én házamat. Az én ebédem már kész — kiállozott valamennyi asszony és mindegyik magához szeretne volna vinni.

— Nekem jobb ebédem van, mint neked — mondta az egyik. — Én almásrétest sütöttem.

— Szentek nem szeretik az almásrétest, — vágta vissza a másik. — Én hozzám jön borjupörköltre és lekváros gombócra.

Igy versengtek az asszonyok és Pisti hallgatta, hol, mi van ebédre. És mire azok már éppen egymás hájának estek, megszólalt és azt mondta:

— Odamegyek, ahol borjupörkölt van és az almásrétest majd áthozzátok.

Hát így megegyeztek és a husz vénasszony, a kis gyerekek meg az öregemberek, akik még ott voltak, nagy ünnepélyességgel kísérték be Pistit az első tanyára. Az asztal már meg is volt terítve. Mert hiszen éppen délidő volt. Pisti odaült a főhelyre. De nem is mert senki más az asztalhoz ülni. Csak az ajtóban tolongtak és az ablakon kukucskáltak be az emberek. No és aztán hozták be a nagyszerű levest. Aztán egy nagy tál borjupörköltet, aztán annyi almásrétest, amennyit Pisti még nem is látott életében. Amikor azt is megyette, egy szép festett tálat hoztak gyönyörű körtékkel megrakva. Bizony, azok közt egy férges sem volt. Pisti gondolta: ha már szent vagyok, bizony zsebre is vágok ezekből a körtékből néhányat utalónak.

Ezt meg is eszelekedte. De éppen, amikor a nadrágzsebét is meg akarta tömni körtével, hát csak hallja, amint az ajtó előtt beszélnek:

— Már elszalajtottam a papért a faluba. Jön már a pap is, meg a bíró is, a tanító is, meg az egész falu népe. Itt lesznek nemsokára.

No, erre megijedt Pisti. Mert a papnak, meg a tanítónak több esze lesz, mint ezeknek a vénasszonyoknak és bizonyosan mindjárt rá fognak jönni a turpisságra. — No, Pisti, most

szedd össze az eszedet: hogy kerülsz ki ebből a csávából?

Egy kicsit gondolkodott, aztán nagyon szigorú arcot vágott és azt mondta:

— No, most nekem tovább kell mennem. Köszönöm az ebédet. De senkinek nem szabad néznie, hogy hová megyek. Mindenki menjen be a házába. Mert senkinek sem szabad látnia, hogy a szentek hová mennek.

A vénasszonyok erre csak térdreborultak és keresztet vetve fogadták, hogy engedelmeskedni fognak. Mindenki bement a házába. Becsukták az ajtókat meg az ablaktáblákat is és a kis lyukon sem mertek kinézni.

A kis szent pedig gyorsan leszaladt a parthoz, mert az országúton már látszott messze hogy jön a nép a falu felől. Leszaladt Pisti a parthoz, hogy megkeresse a nád között a láda fedelét. Meg is találta mindjárt. De miközben ő ebédelt, itt nagy baj történt. A láda fedele ugyan ott volt, de csupa fehér volt, mint akár-melyik deszka. A víz lemosta róla mind az égszínkéket. Valahogy rosszul fekhetett, úgy, hogy a hullám átesapott rajta és lemosta róla az utolsó maradékát a valódi égszínkének.

Pisti ezen nagyon elszomorodott, de nem ért rá sokáig ott busulni, mert már hallotta is hogy a falu népe jön és egy tanító már mesziről kiabálja:

— Hol az a csaló! Nincsenek csudák! A tudomány bebizonyította, hogy nincsenek csudák! Hol az a csaló? Meg kell verni.

No, erre Pisti elkezdett szaladni, ahogy csak tudott. Az az út ugyanis hazafelé vezetett. Később aztán már csendesebben ballagott, amikor a veszedelem elmúlt. Mégis négy óra lett, mire hazaért.

— No, most jön az utolsó nagy veszedelem, — sóhajtott Pisti. Most jön a kikapás azért, hogy tegnap este óta nem voltam otthon.

Nagyon óvatosan sompolygott be a szobába. De az üres volt. Csak egy cédulát talált az asztal közepén. Azt a mamája írta volt neki még tegnap délután.

»Kedves Pisti! Elhívtak a Róza nénihez, aki nagy beteg. Ott kell maradnom éjszakára. Holnap estig nem jöhetek haza. A tűzhelyen van a vacsorád, meg a holnapi ebéded is. Csak melegisd meg magadnak. Vigyázz, hogy a tűzzel semmi bajt ne csinálj!«

Hát ez nagyszerű volt. Ilyenformán ma-

mája meg sem tudta, hogy nem volt otthon. Most már csak az ételt kellett megenni, hogy az ne legyen az árulója. Pisti ugyan jól volt lakva a sok almásrétestől, de azért sikerült még a tegnapi vacsorát is megennie. Mire a mamája megjött, minden rendben volt.

Este azonban, amikor az ágya szélén ült, egyszer csak észbe jutott, hogy vége van a valódi ékszínkének. Az utolsó maradvány az ő ládája fedelén volt és most már azt is lemosta a folyóvíz. Erre gondolt Pisti, mialatt cipőjét kifűzte és annyira elszomorodott, hogy könnyei a cipőjére és a nadrágjára polyogtak. A mamája kint a konyhában vasalt és azért nem kérdezte: »Mi bajod van már megint? Mért sírsz?« Pisti hát csak fűzte a cipőjét és sirdogált. Hát amint a jobb térdét magasra emeli, észreveszi, hogy valami kis pont csillog a nadrágján. Pisti azt hitte, hogy egy könyecsepp, melyben a lámpa fénye tükröződik és el akarta kenni a mutatóujjával. Akkor vette észre, hogy nem nedves. Meg, hogy nem is lehet elkenni.

Megtörölte hát a szemét és jobban odanézett. Ugy látta meg, hogy ami ott a nadrágján ragyog, az egy picike csillag. Mert hiszen még akkor, amikor a valódi ékszínkéket a padláson kifacsarta a virágból, egy csepp a nadrágjára esett. Nem volt nagyobb a foltja, mint egy ezüst koronás, de mégis egy kis valódi ég volt és ha beesteledett egy pici csillagocska elért rajta. (Mert Pisti nadrágján a kis égfolt is éppen úgy pirkadt reggel és sötétedett éjszakára, mint az igazi nagy ég.)

Amikor ezt Pisti észrevette, rögtön ráta-karta tenyerét a kis égfoltira, hogy a mamája észre ne vegye. Aztán gyorsan levetette a nadrágját és úgy fektette a székre, hogy az égfolt alulra kerüljön és ne lássék.

Pisti úgy örült, hogy alig tudott aludni. Mégis maradt hát valami a valódi ékszínkéből. Ezt nem árulta el senkinek. Csak Thán Margitnak, akivel attól fogva jó barátságban volt és sokszor sétáltak együtt, akárhogy mérgeződött is Kari.

Igy mult az idő. És Pisti boldog volt, mert az iskolában így csak a fejét kellett kicsit előre hajtani, lelátott a nadrágra és nézhette a kis egecskét. És azt a sok gyönyört, ami rajta történt. Vigyázott is a nadrágra nagyon, nehogy elszakadjon. Persze, hogy azon a kis égfolton is volt néha rossz idő, mint az

igazi nagy égen. És olyankor kissé nedves lett a nadrágja. De annak csak a valódi ékszínké volt az oka.

Mult az idő. Egyik év a másik után. Az osztályban minden fiú hosszú nadrágot hordott már. Csak Pisti járt még az ő régi rövid nadrágjában, amelyik egyre szűkebb is lett rajta. Mert hiszen Pista is nőtt. Már mindenki csufolta miatta. A mamája vett is már neki szép hosszú nadrágot. De Pisti csak nem tudott megválni attól a régi foltos, rövid nadrágtól. Ő tudta, hogy miért.

Azonban egyszer egy vasárnap délután a sétátéren találkozott Thán Margittal, aki két barátnőjével jött éppen arra. A két barátnő összedugta a fejét és sugdosott és nevetett, Margit pedig olyan piros lett, mint a pipacs és tovább mentek.

Pista leült egy padra és gondolkodott rajta, hogy ez mit jelenthet. Egyszer csak ott állott előtte Margit. Még mindig olyan piros volt, mint a pipacs.

— Szervusz Pisti, — mondta neki lesütött szemmel, mintha valamiért szégyelné magát.

— Szervusz Margit, — felelte Pisti.

— Te, Pisti, — kezdte Margit, még mindig lesütött szemmel — már a multkor egyszer azt mondtad nekem, hogy van neked szép, új, hosszúnadrágod is. Nézd, Pisti, te most már nagy fiú vagy. Nem járhatsz már rövid nadrágban. Én arra kérlek, hogy ne hordjad többet ezt, hanem a hosszú nadrágot.

— De akkor nem nézegethetem többé a kis égfoltot! — mondta Pisti szomorúan.

— Mégis kérlek. Ha akarsz velem sétálni, hát megteszed. Mert én nem megyek veled többet, ha ezt a nadrágot hordod.

És Margit szépen, komolyan nézett Pistire nagy kék szemével. Amikor pedig Pisti visszanézett, mintha csak a valódi ékszínkéket látta volna.

— Jól van, — mondta hát és mindjárt hazament.

Azon a vasárnapon huzott Sajgó Pisti először hosszú nadrágot és a rövid gyereknadrágtól megvált örökre.

Kiadó bácsi postája külföldi előfizetőihez.

Wessely Klári, Gaál Sanyi, Sichert Ilmi Rimaszombat. Az átutalt 20-20 cK-át a Cimbora 1924. január 1-től, április 1-ig terjedő előfizetési díjaként használtuk fel. — Lőrinczy Judith, Hajnacka. Az átutalt 20 cK-át b. lapja értelmében Simon Pisti, Hajnacka, félévi, azaz f. évi december hó 1-től, 1924. június 1-ig terjedő előfizetési díjául használtuk fel.

A szeretet virága.

— Mese. —

— Irta. IKAFALVI DIÉNES JENŐ. —

— Apám!

— Mi az, édes kincsem?

— Mondasz mesét?

— Igen. Melyiket? A gyémánttrétet? Vagy a Furcsa gyűlést?

— Ne. Mondj most mást. Amelyiket még nem hallottam. Mondj egy kis fiúról. Hogy is hívják? Mégis, mondj inkább egy kis leányról, tudod, egy olyanról, aki igen jó volt.

— No, jó, hát ide hallgass!

Volt egyszer, régen, egy szép és jó kis leány. Négy testvér között ő volt a legkisebb. Ugy hívták, mint téged,

— Édes kincsemnek?

— Nem. Téged Magduskának hívnak, őt is úgy hívták. Ő volt a legkisebb. A szőnyegen játszadozott a ott rakosgatta az apró bababulorokat, terített rá a babáknak uzsonnához, aztán kintgatta, biztatgatta, hogy egyenek. De a babák nem is mozultak, nem ettek és Magduska elgondolta, mégis jó, hogy nem esznek, mert ha enni akarnának, hát ő nem tudná etetni. Az edényekben csak festett gipszből csinált ételek vannak és attól még el találják rontani a gyomrukát.

Aztán összeszedte az apró porcellánedényeket, asztalkendőket és abroszt. A babákat lefektette a babakocsiba, a butorkákat pedig berakta a játékszekrénybe és mint aki jól végezte dolgát, leült az asztal mellé, ahol testvérei kézimunkáztak. Tinka divánpárnát, Böske tálcaterítőt, Ilonka asztalfutót himezett. Mind tudtak már szépen kézimunkázni, mert hát sokkal nagyobbak voltak, mint Magduska, aki még iskolába sem járt.

Hosszan elnézte őket. Majd Tinka megszólalt:

— Magduska! Ne szólj édes mamának ezekről a kézimunkákról! Érted? Ezek mind neki készülnek meglepetésül, karácsonyra.

— Hát a karácsonyi ajándékot nem az angyal hozza?

— De igen, az angyal hozza. Mi elkészítjük, aztán odaadjuk az angyalnak és az angyal elhozza édesmamának karácsonyestére.

Magduska okos kis leány volt, megígérte, hogy titokban tartja és meg is tartotta ígéretét. De folyton azon törte a fejét, hogy hát és ugyan mivel is lepje meg karácsonyra az édesmamáját? Pénze nincsen. Honnan is legyen egy olyan esep kis hölgynek, aki még iskolába sem jár? Pedig vett volna sok mindent. Más tányért a helyett, amit a cseléd eltört? Nem. Szép ruhát? Azt sem. Arról apa gondoskodik, Mit is vegyen?

Sokáig gondolkozott, végre elálmosodott s hogy el ne aludjék vacsora előtt, Böske letette a himzést és játszani kezdett Magduskával. De bizony Magduskának nem volt kedve játszani. Amint az álm kiment a szeméből, eszébe jutott, hogy ő is szerez valami meglepetést ka-

rácsonyra édesmamájának, csak azt nem tudta, mi legyen az a nagy meglepetés.

Vacsora után mindjárt lefeküdt és a paplan alatt eszébe jutott, hogy ő elmegy az erdőbe, amint azt hallotta a mesében és szed ott, mint a piros sapkás kislány, sok-sok virágot. Felét adja édesmamának, felét édesapának. Ugy meg volt elégedve ezzel a szép gondolattal, hogy nem is törte tovább a kicsi fejét, hanem imádkozott, mint a jó kis lányokhoz illik és elaludott.

Másnap reggel arra ébredett, hogy künn minden fehér. Az éjjel nagy hó hullott. És a felkelő nap sugarsi úgy csillogtak a friss havon, mintha ezernyi apró csillag hullott volna le az égből. Meg is nézte az ablakon át, s bizony azok mind apró csillagok voltak, de olyan fehérek, mint a — hó.

Ijedten kapta föl a fejét. Eszébe jutott a virág, amit ő az erdőben akar szedni. Mi lesz a virággal? Honnan szedi? Hiszen a hó lehullott és a virágokat eltemette. Nem, az nem lehet. Az erdő sűrű, nagy fái felfogták a havat, s ott a földön nincsen hó — gondolta Magduska — és amíg a fák lerózzák a havat magukról, hogy eltemessék a virágokat, addig ő elszalad az erdőbe és leszedi mind, mind, ami van, hogy örvendjenek édesmama és édesapa.

Felöltözött és reggeli után egy észrevétlen percben kiosont az ajón és futott, futott, amíg a mesebeli erdőbe ért. Ott a fák ágai tele voltak hóval, a pillangók, madarak, virágok mind eltűntek, nem voltak sehol és a földön is nagy, vastag hószőnyeg volt leterítve. Ide oda nézett. Nem bizony, nem lát sehol egy árva virágot se. Pedig neki kell ha, a föld alól kerül is elő. Aztán ment, mendegélt, kereszte a virágokat, de sehol nem talált egyet sem. Addig futott, jött, ment, amíg el nem fáradt, s akkor leült egy nagy fa kiálló gyökerére. Elgondolkozott, hogy mit is tett. Bucuzatlanul elszökött hazulról, aztán hiába futkosott, nem talált virágot. Pedig neki nem is egy szál, hanem egy egész bokréta kell és kell! Mind ezt mondogatta magában. Akárhonnan, de neki virág kell, amit ő oda adjon az angyalnak, hogy az angyal hozza el karácsonyra az ő szüleinek. Ha kipihen a fáradtságát, ismét kezdi keresni.

Igy gondolkozott Magduska, amikor valami különös kopogást hallott. Körülnézett s hát egy kis törpét látott. Nagy, zöld penészes bajusza, szakálla volt neki, majdnem a földig ért. Orra, arca a hidegtől piros volt. Barna ruhája olyan volt, mintha a cseresznyefa kérgéből lett volna készítve. De azért nem volt ijedő, hanem ellenkezőleg, igen barátságos, jó kis bácsi volt.

— Ki vagy te, kis bácsi? kérde Magduska.

— Én vagyok az erdei virágok kertésze,
— szolt a törpe.

— Te vagy az igazán?

— Igazán, ha mondom.

— No, bácsi, akkor éppen jó helyen járok,
szolt Magduska. Nekem egy nagy, de akkora
nagy bokréta kell, amekkorát elbírok.

— Az ugyan bajos lesz. Most télen mind
elaltattam őket, mint este a mamák az ő kis
gyermekeiket és a téli álmukat alusszák.

— Bácsi! Hát akkor te most miért jöttél
ki a házadból?

— Kijöttem és körülnézek a birodalmam-
ban, hogy vajjon a napsugárka nem csalogatja-e
ki valamelyik bohó virágomat. Mert ha kicsalo-
gatja, ebben a téli időben elpusztul szegényke.

— Hát akkor én hol kapok virágot? Pedig
nekem egy nagy bokréta kell. Akarom, erősen
akarom és meg is fogom szerezni a virágot,
mert én azzal akarok mamának, apának örömet
szerezni karácsonyra.

— Nagyon akarod, Magduska?

— Nagyon. Minden esetre. Édes bácsi,
kérlek szépen, ha te vagy az erdei virágok ker-
tésze, segíts rajtam.

A törpe megvakarta a fületövét és elgon-
dolkozott:

— Istenem, mit tegyek? Ennek a jó kis
lánynak valahogy kell segíteni a gondján.

Sokáig gondolkozott. Majd felemelte a fe-
jét, végig simogatta zöldpenészes szakállát és
Magduskához lépett.

— Nagy bokrétát nem adhatok, de várj egy
kissé, mindjárt visszajövök és hozok valamit.

Azzal elszaladt. De alig tűnt el, mindjárt
vissza is jött. A kezében hozott egy kis zöld-
száru, zöld bimbót.

— Nesze, Magduska! De sietve tedd a
ruhácskád alá, a szivedre, nehogy a hidegben
elpusztuljon. Vidd haza és tartsd a szived fölött.
Ha majd jön karácsony és az ablakon át meg-
látsz egy angyalt, add oda, majd elhozza az a
te szüleidnek. De ha nem látsz egy angyalt se,
az se baj, te még szebb és jobb vagy az an-
gyaloknál, add oda te magad ezt a virágot.
Tartsd a sziveden addig, ott majd meg fog nőni,
ki fog virágozni ez a kis bimbó és szebb, jobb
karácsonyi meglepetést nem is szerezhetnél a
te jó szüleidnek, mint ezt az egy szál gyönyörű
szép virágot.

Magduska illedelmesen megköszönte a kis
bimbót és amint a törpe tanácsolta, a szívére
tette. Majd szépen elbucszott és haza indult.

— Magduska állj meg! — kiáltott utána
a törpe.

Magduska megállt, s megvárta, amíg a
törpe oda ért.

— Még egyet mondok neked, de jól fo-
gadd meg a tanácsomat! Nem elég, hogy a
sziveden felneveléd és karácsonykor átadjad a
szüleidnek ezt a virágot. Ezt azután is neked
kell gondoznod és meglásd, amíg élsz, az is él
akkor mindig és soha se hervad el.

— Nem felejttem el, köszönöm, jó bácsi, —
szolt és sietett haza.

Dél lett, mire Magduska haza ért. Szülei
véletlenül észre sem vették a sok dolog között,
hogy nem volt otthon. — Letette téli kabátját, nem
szolt semmit, csak játszott, amíg ebédelni nem hiv-
ták. A virágról sem szolt, nem is nézte, csak
érezte, hogyan nő és pirosodik. Napról-napra
szebb, nagyobb lett a bimbó, egyszer csak kez-
dett nyilni. — Ő pedig nézett ki az ablakon
minden reggel, minden este, várta, hogy mikor
száll el ott egy angyal, akire reá bizza az ő
gyönyörű szép karácsonyi ajándékát.

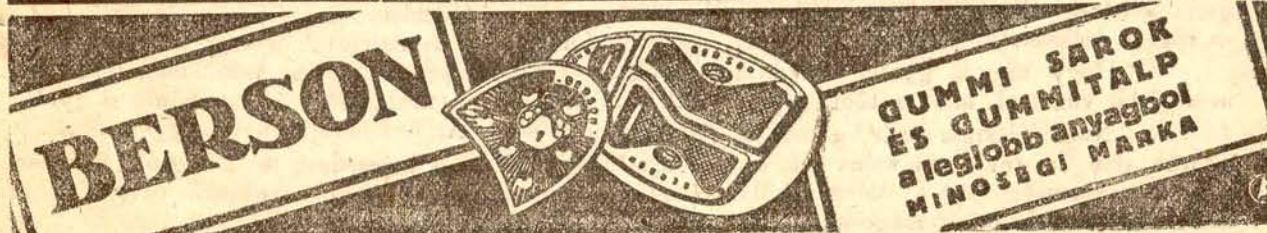
Egy este leeresztették az ablak függönyeit,
hogy az angyal zavartalanul hozhassa el a ka-
rácsonyfát. Magduskának eszébe jutott, amit a
törpe tanácsolt, mintha most mondta volna,
ugy csengett a fülébe:

— ... de, ha nem látsz egy angyalt se, az
se baj, te még szebb és jobb vagy az angyalok-
nál, add oda te magad ezt a virágot.

Megszólt az ezüst csengő. Magduskáék az
izgalomtól, boldogságtól sugárzó arccal nyitot-
tak be a szalonba, s ott találták a gyönyörű
szép nagy karácsonyfát, melyen sok apró, szí-
nes gyertya lobogott, s melyet sok csillogó disz,
cukor, dió, sütemény díszített. A meglepetés
első perceiben szóhoz sem tudott jutni. Nézte
a sok szép ajándékot, játékot, könyvet, amit az
angyal hozott. Majd megpillantotta a karácsonyfa
alatt a Tinka divánpárnáját, a Böske tálcateri-
tőjét, az Ilonka asztalfutóját és elszorult szí-
vel gondolt arra, hogy testvérei ügyesebbek voltak,
találkoztak az angyallal, átadták az ajándékot,
csak egyedül ő nem tudta az ő virágját az an-
gyalokhoz juttatni. Ismét eszébe jutottak a
törpe szavai:

— ... de, hanem látsz egy angyalt se, az
se baj, te még szebb és jobb vagy az angya-
loknál, add oda te magad ezt a virágot...

A karácsonyfa alól szedték ki és osztották
szét mindenkinek, kit a mi illetett. Magduska is
kapott egy újabb fésülhető hajas babát, képes-

könyvet, meséskönyvet, kis varródobozt s lapdát, aminek kimondhatatlanul örült. Aztán meggyönyörködték a szép kézimunkákat, össze-vissza esóskolták Tinkát, Böskét s Ilonkát. Mintha a fülébe sugta volna a törpe, ismét hallotta Magduska:

— ... de, ha nem látsz egy angyalt se, az se baj, te még szebb és jobb vagy az angyaloknál, add oda te magad ezt a virágot...

Hirtelen szüleihez szaladt.

— Én is hoztam nektek valamit, itt van, ezt a szép piros virágot. Az erdőn adta egy zöldpenészes szakállu törpe, az erdei virágok kertésze, amikor nektek karácsonyra virágot kerestem ott. Akkor még csak kis zöld bimbó volt s a szívemen gondoltam. Nem találtam angyalt, akinek átadjam, hát elhoztam karácsonyestére én magam.

Kereste, tapogatta a szívén ruhácskája alatt, majd sirva fakadt és mamáját átölelve elmondta, hogy a törpe mit mondott.

— Folyton itt éreztem a szívemen, az előbb is itt volt, most nem találok. Vajjon hová lett?

Keservesen sirt, de szülei megnyugtatták:

— Ne keressed, már megkapjuk. Elhoztad te magad az angyal helyett, mert te még szebb és jobb vagy az angyaloknál.

És őt is össze-vissza csókolták a virágért.

— Azt mondta a törpe is, szolt Magduska s ő tanította meg, hogy ha nem találkozom angyallal, adjam én nektek. — Csakhogy megkaptátok! Azt hittem, elveszitettem.

— Tudjátok, hogy hívják ezt a gyönyörű szép piros virágot? — szolt a mamájuk. A szeretet virágának. És ez a virág sohasem hervad el, ha jól gondozzák. Én ismerem, apa is ismeri s minden jó ember ismeri, aki szereti az övét.

Aztán jól ápolták, gondozták és gondozzák ma is. Éppen olyan friss most is, mint volt akkor karácsony estén, mintha most szakították volna, kora reggel a kertből.

— Te láttad, apám?

— Nem, nem láttam azt, de tudom, hogy van. Neked is van ilyen virágod, nekem is, tudom. Te is tudod. Amikor mondtam neked csak úgy tréfából, hogy nem szeretlek, ugyebár azt mondotta a te kicsi szájad:

— De szeretsz, apám!

— Honnan tudod? — kérdeztem, — mire te rövid gondolkodás után bátran felelted:

— Érzem!

No látod, a szeretet virága is ilyen, nem látjuk a szemünkkel, de tudjuk, hogy van, érezzük.

(Kézdivásárhely.)

KARÁCSONY APÓ.

— Pittiș Ecotarina verse. —

Magyarba átültette: Dr. SZEREMLEY ÁKOS.

Kis szép fejek, sápadt kis árvaságok,
A hős apák alázott sarjai,
Látlak elmenni, felpillantani,
És vékonyka és fázós a ruhátok.

És látok fényt, lángot kigyulani
Csipkefüggöny, szép ablakok sorában,
S felkérdem: kik néztek rá sóváran,
Gondol-e rátok onnan valaki?

Ugy félek én, mert — jaj, rideg világ van,
Ha megtörténne, ha úgy lenne szó,
Hogy nálatok nem lesz ma fény a házban...

Ha nem jöne el Karácsony Apó,
Tudjátok meg, a rosszak, kik nem hagyják,
De ő a régi most is még, a jó.

(Fogaras.)

Karácsonyi álom.

— Irta: SZUCSICH MÁRIA. —

Én az ágyban feküdtem, Révy doktor bácsi ránevetett a szüleimre és dicsekedett:

— Na, Mácsi! Az én módszerem szerint neveltetted ezt a kölyköt, nincs is okod megbánni! Az ilyen hóban való szundítás után más gyerek föl nem ébredt volna többé! De ez? Ez olyan igazi vasgyuró. A mama mosolygott, megsimogatta a bácsi vállát, de papa zordonan állt elém és rögtön leckéztetni kezdett:

— Hogy mertél gyalog elindulni? Miért nem jöttél vonattal, mint a többi losonci diák?

— Nem éreztem már a nehéz fejfájást, mintha nem is tévedtem volna el az erdőben? Valami zavarosság van a dolog körül? Gondolkozni kezdtem, hogy igazságosan tudjak apa kér-

désére felelni. Apa azonban rendkívül türelmetlen volt és nem tudott feleletemre várni.

— Arra felelj nekem! Tegnap két óraker minden diák felezárait a vonatra és már négy óraker otthon is voltak. A karácsonyfa gyújtásánál minden gyerek otthon volt, éppen te nem? Hogy jutott eszedbe gyalog elindulni?

— Csendesesen beszélj vele, Matyi! Így nem mégy vele semmire. A gyerek az én metódusom, az én parancsaim szerint nevelődött, tehát önálló. Bizonyosan tudja, hogy miért indult el gyalog a városból. Az önállóságra nevelt gyermek...

Papa kipirosodott a haragtól, dühösen támadt a doktor bácsira, akinek orvosi parancsai szerint nevelődtem.

— Hallgass, hallgass, doktor! Vitt volna el az ördög egész önállósági és egészségügyi paragrafusaiddal! Ha véletlenül későn érkezünk, halva találjuk...

Révy bácsi sértődötten rázta óraláncát:

— Kérlek, a telepáthia, vagyis a távolbá-
érzés most is nyomra vezetett bennünket. Pontosan ahhoz a helyhez kísért, ahol Gáborka feküdt.

Apa kicsinylősen legyintett, anya az ágyam szélére ült és csendesen kérdezte:

— Lekésted a vonatot?

— Nem, de fogadtam a fiukkal, hogy gyalog, a fenyvesen keresztül, hamarabb hazaérek, mint ők vonaton.

— Könnyelmű fráter! — kiáltott apám. —

Szép barátaid vannak! Egy sem mondta meg az igazat!

Révy bácsi gunyosan kontrázott:

— Na persze önállótlan gyermekek! Sokat verik őket, azért gyávák és félnek! — Inkább elhallgatják az igazságot!

— Elfáradtál az uton és elaludtál? — így anyám.

— Nem, nem, majd elmondom, hogy volt anyuska. Egészen rendesen elindultam. A főúton kezdtem. Hiszen a nyáron sokszor jöttünk arra, egy óra ut az egész, míg vonaton és az állomástól gyalog a faluba két óra. Fűtyültem és mentem az uton. Nem is volt nagyon hideg és nem félttem semmit. Már jó messze jártam a fenyvesben és arra gondoltam, hogy apuka milyen játékot faragott nekem karácsonyra? Akkor egyszerre szédült a fejem és szurás nyilalt belém. Mi lehet az ember fejében, ami fáj? Révy bácsira gondoltam és arra, amit mondott, hogy az idegek fáznak? Ne haragudj anyuska, de én nem hittem, hogy az idegek fáznak. Amint így gondolkodtam, benéztem a fenyők közé és ott láttam egy kastélyt.

— Kastélyt? Az erdőben? — csodálkoztak mindhárman a összenéztek. Révy bácsi újból megnézte a hőmérőt, de az csak 36°-ot mutatott, apám megkockáztatta a kérdést:

— Nem jó volna még egy orvost hívni?

— Csak tessék! Ha akarod, mindjárt elmegyek! — érzékenykedett Révy bácsi.

Anyám sürgetett:

— Folytasd, folytasd!

— Gondoltam — amint a kastélyt ott láttam, — bizonyosan eltévedtem. Ezen az uton semmerre sincs kastély. Egészen fenyőtű színe volt a háznak és a teteje tiszta arany.

Ők hárman megint összenéztek:

— Arany?

— Vagy legalább is úgy fénylett. Hallottam, hogy a házban kutya ugat, gondoltam bemegyek és megkérdezem, merre visz az ut haza felé. De mégis, alig értem a kapuhoz, ijedten visszafordultam, nem mertem bemenni. Nem tudom, miért? Olyan nehéz érzés szállt a szívemre, hogy gondoltam, inkább elsietek innét. Éppen futni akartam, de jobbról és balról kiszaladtak a

bokrok mögül, zsáket beritették a fejemre, fel-emeltek a földről és vitték a kastély felé.

— Szent Isten! — kiáltott anyám, míg apa és az orvos bácsi egymásra néztek és igazán nagyon megvoltak ijedve.

Anyám reszketett: — Mi történt veled? Kik voltak?

— Bevitték a kapu, fölvittek valami lépcsőn és betettek egy meleg szobába. Ott aztán levetették a fejemről a zsáket. Mindjárt megnéztem, kik raboltak el és láttam, hogy nagyon finom négy libériás inas volt a rabló. Ők mosolyogtak rám, az egyik kezébe vett egy aranyseprőt és a plafond felé tartotta. Erre a három szolgálta libasorba állt és az egyik engem a nyakába vett, mint ahogy régebben apa is szokta. Az aranyseprős elkezdett masírozni egy szoba felé! A három másik is masírozott utánna. Belső szobában egy tiszta arany ágy volt és egy azürcsü nagy karácsonyfa. Még olyan nagyot seha nem is láttam. Játékkal volt tele az egész szoba. De én azért nem is csodálkoztam nagyon, hanem mindjárt arra a játékra gondoltam, amit apuka faragott nekem karácsonyra. Mi is lehet az? Gondoltam, de nem tudtam eltalálni. Akkor az arany ágyban felült egy öreg asszony. Anyuka, tudod, tiszta öreg volt! Fehér volt a haja, az arcán sok-sok ránc. Nagyon megijedtem tőle, mert a fején egy nagy páva ült, ez a farkát kinyitva tartotta, mint a legyezőt. Azt hittem, hogy a páva nem is igazi állat, de ahogy néztem, kinyújtotta a nyakát és csúnyán rám rikoltott. Sirni akartam, de gondoltam, ne higgyék, hogy félek, azért nem sírok. Az öreg néni rám nevetett, de akkor egészen olyan lett a nevetése, mint anyukáé. Azt mondta aztán az öreg asszonyság: Fiam, nekem nincsen gyermekem. Mindig meg vagyok nélkülök, csak karácsonykor fáj utánuk a szívem. És akkor vagyok én boldog, ha az én szolgálóimnak sikerül gyermeket hozniok a karácsonyfa alá.

Apa és Révy bácsi valamit sugtak egymásnak, erre elhallgattam.

Révy bácsi mosolyott és biztatott:

— Tovább, tovább!

Megaragudtam az idegen asszonyságra és nagyon is goromba voltam hozzá. Mondtam, hogy haza akarok menni és hogy anyuska és apuka várnak és hogy milyen szemtelenség engem erőszakkal elrabolni. Erre ő rámutatott a karácsonyfára, a sok játékra és azt mondta, hogy mind az enyém, ha reggelig a kastélyban maradok. De erre igazán mérges lettem. Rázni kezdtem az arany ágat, a páva mérgesen repült le a néni fejéről, a sarokba szaladt és onnét rikoltozott rám. Az öreg asszony haragosan intett a libériás inasainak:

! Fogjátok meg és vigyétek a toronyszobába, majd ott megpuhul a haszontalan!

Én azt hittem a pávát gondolja. Tovább kiabáltam rá: Maga erőszakos! Azt hiszi, mert maga ilyen gazdag, ellophatja az én karácsonyestemet? Megmondom majd a papának meg Révy

bácsinak... A livrés inasok felkaptak, kiszaladtak vélem a szobából, feldobogtak sok lépcsőn, betettek a toronyszobába és rámozdították az ajtót. Hát először is volt abban a toronyszobában egy harang, olyan mint nálunk a templomtoronyban. A harangon hosszú kötélen csüngött. A kötélen végén a páva tartotta a csőrében. Hogy került ez a páva ide? gondoltam. És hogyan nézett rám! Dühösen, mint apuka néha. De nem sokat törődtem az ő dühével, gondoltam, azért megteszem, amit akarok...

Révy bácsi elnevette magát és apának a vállára csapott:

— Na, látod! Mit törődik ő a te dühöddel? Azért megteszi, amit akar.

Elpirultam:

— Nem apukára értettem, csak a pávára...

— Persze, hogy a pávára! — nevetett mama. — És aztán, hogyan volt tovább?

— Akkor én leültem egy kis asztalhoz, kiszakítottam egy lapot az irkából és ráírtam:

„Vén boszorkány! Hiába raboltatott magam el és akart nekem karácsonyi ajándékokat, karácsonyfát meg cukrot adni. Mert maga nem is gondolja, hogy az én anyukám is várja a fiát karácsonyra és az én apuskám is faragott nekem játékot, szebbet, mint a magáé! Azért is szebbet! Hiába küldte föl ezt a szemtelen pávát, mégis lemaszok a harangkötélen! Mászor pedig vegyen az árvaházból kisgyerekeket, de nemcsak arra az egy karácsony napra. Mert akkor ők aztán visszamennek az árvaházba és egész évben azon sirnak, hogy miért nem volt az ő apukájuknak és anyukájuknak, amíg éltek, olyan szép kastélyuk és arany ágyuk, meg olyan szép szobájuk, olyan jó meleg ágyuk, mint magánál, vén boszorkány... és hogy már az ő szüleik meghaltak és már sohasem lehet nekik olyan szép mindenféléjük, mint magának és hogy már soha nem vehetnek annyi játékot, mint maga...

Nem bírtam tovább folytatni az elbeszélésemet, sirtam, rázott a zokogás, alig tudtak megvigasztalni. Anya velem sirt, csicegatott és kért mondanám el, hogyan menekültem ki a kastélyból.

Szepegve, lehunyva szemmel folytattam:

— Az irkalapot egy rajzszeeggel az asztal fölé a falra szurtam. A páva mindjárt kíváncsi lett, mit írhattam a papírra, felrepült az asztalra, felnyujtogatta a nyakát és nézegette az irkalapot. Én meg elkaptam a harangkötélet, kiugrottam a toronyablakból és a kötélen csuszam lefelé. Hallottam, hogy a páva rikoltoz fölöttem, felnéztem és láttam, hogy elharapta a kötelet. De nem ijedtem meg, nem akartam, hogy a páva lássa az ijedségemet és leestem a nagy-nagy hóba. Rémitő nagy, puha, fehér hó volt!

Apa is nevetett, Révy bácsit rázta a kacagás, anyából is ki-kitört.

Szégyeltem magam, meg dühös is voltam, mert megértettem, hogy egy szót sem hisznek el abból, amit itt elmondtam.

— Bizony Isten, így volt!.. — bizonykodtam, Révy bácsi simogatta a fejemet:

— Ne izgulj fel, kis bolond! Könnyelműen elindultál gyalog hazafelé. A nagy hidegben és a szemkápráztató fehér hóban elszédültél és elaludtál.

— Csakhogy fel is ébredtél. Mert meg is fagyhattál volna! — örvendezett anyuka.

Apa házakat, kis állatokat, emberfigurákat, egy egész Paprika Jancsi színházat hurcolt a szobába. Mind ő faragta nekem, karácsonyi ajándékkul.

De én nem örültem, mint máskor. A kastélyban járt az eszem. Olyan igazán, élettelenesen láttam magam előtt mindent! Igaznak hittem az egészet, míg ők hárman azt mondták: álmodtam. Azóta sokszor elmentem a lozsonci erdőbe és kerestem a fenyőszínű kastélyt, az arany tetejével, de nem találtam sehol. Sokszor szeretném az összes erdőt bejárni, hogy a kastélyt megtaláljam, még sok mindent szeretnék mondani annak a boszorkánynak! Mondjátok meg nekem, csakugyan volt az a kastély, benne az öreg asszony és a páva? Vagy csak belül a lelkemben gondoltam így el? Senki, senki sem hiszi, hogy volt ez a kastély, csak én! Hogy van az?

(Wien.)

ESTE.

— Írta: DEIDA JENŐ. —

Tündéragyalkákról	Szöke fűrtös fejét
Álmodik a gyermek	Végigsimogatja,
Édesanyja ott áll	Két piros orcáját
Ágyacskája mellett.	Százsor megesőkolja.

Ferró anyaszive
Hangosan feldobban:
„Szeretlek, szeretlek,
Mindenkinél jobban!”

(Szatmár, 1923. szeptember.)

**Bácsi, Néni idefigyelj!
Palma kaucuk sarkot viselj!**

Bagoly bácsi táskájából.

— Irta: CSÜRÖS EMILIA. —

Felhőske.

Felhőske igen rosszul viselte magát és ezért megbüntették. Rakoncátlanokodó kedvében már azt sem tudta, mit csináljon. Hol a csillagok közé surrant és összekuszálta aranyos sugárkájukat, hol a fenséges nap elé libbent és csufolkodva grimaszt vágott neki. Szegény, öreg felhőmama, nem győzött irulni-pirulni rossz kislánya miatt, aki semmiképen sem akart hallgatni intő szavára. Végre is megsokalta a dolgot: — Haszontalan portékája! Sipirc ki innen! Még ha tavasz volna, érteném ezt a bolond ugrádozást, de ilyen komoly ősszel már mégsem járja! — És kilökte Felhőskét a nagy égboltra, ahol egyetlen felhőtestvérke sem uszált.

Eleinte kíváncsian nézgetett szét a napsugaras világ fölött, de egyszerre elkomolyodott, mert egy nagy fekete szörnyet látott meg. Az bizony nem volt más, mint a Vihar. Felhőske megismerte, és elkezdett reszketni. Tudta, ha utoléri őt, fel-falják a gonosz fekete felhők és ő sohasem száll-dogálhat többé jókedvűen a kék égbolton. Mind lejjebb és lejjebb ereszkedett, végül gondolt egy nagyot és leereszkedett a földre. — Hű, micsoda köd van! — Mondták az emberek. De Felhőske nem bánta, hanem gyorsan siklott az utcán tovább, hogy a vihar elől meneküljön.

Egy kicsi ablakos ház előtt megállt. Egy ablakszem ki volt lökve és azon fájdalmas sóhaj-tás szállt ki. Felhőske besurrant a törött ablakon és a szobában kíváncsian körülnézett. A szegényes butorok között senkit sem látott, csak a sarokban, az ágyon feküdt egy kisfiu. Nagy beteg lehetett, mert olyan piros és forró volt az egész arcocskája, mint a tűz. Felhőske leült az ágy-melletti székre és nezte-nézte a kis beteget, aki egymagában feküdt otthon. Mosónő volt az édes-anyja, szegény özvegy, aki már korán reggel munkába ment, hogy megszerezhesse kis betegének az orvosságra valót.

A kis fiúnak jól esett Felhőske közelsége, kinyitotta a szemét és nem sóhajtott többet. Felhőske ezt észrevette és elkezdte cirógatni a kis beteg arcát. A simogatástól hűvös harmat ragyogott a fücska arcán és szemmelláthatóan jobban érezte magát.

Ezalatt elérkezett a Vihar is a kis városkába és mérgesen kereste Felhőskét. Végigsiklott az utcákon, befűtyült a kéményeken és megrázta dühében a háztetőket, — hogy nem találta. Végül nagy mérgesen, dühörögve elvonult.

Felhőske pedig tovább simogatta a kis beteget. Az meg törülgette arcát, homlokát és mind élénkebb, mind vidámabb lett, végül felült az ágyában, elővette a meséskönyvét és elkezdett olvasni.

Közben fent észrevették, hogy Felhőske eltűnt és a jósa-gos Nap elküldte sugarait a keresésére. Rá is akadtak a beteg fücska ágyánál,

de, — jaj, Istenkém! — mi lett Felhőskéből! — Jószívűségében egészen harmattá változott a fücska homlokán. Nosza, röpültek fel a sugárkák a hirrel a Naphoz: — Felhőske meggyógyított egy beteg gyereket, de ezáltal harmattá vált és nem tud többé visszajönni.

Az öreg nap elmosolyodott. (Az emberek nem győzték törölgetni az izzadságot a homlokukról és folyton azt mondták: „Néde ilyen meleg őszi napot még sohasem láttam!”) A Nap meg mosolygott, mosolygott, amintől sok ezer sugárka szaladt a földre és belibbent a kis szobába. Mindegyik sugárka egy-egy harmatcseppet változtatott vissza gőzzé, míg végre Felhőske teljes egészében kilibbent az ablakon.

És azóta igen jól viseli magát Felhőske. Jószívűségéért megbocsátottak neki és ő most csendesen várja a tavaszt, hogy megint vígan kergetőzhessen az égen. De valahányszor arra gondol, milyen jó volt a Nap hozzá, mindig sirva fakad előbbi csintalanságai miatt. Ezért aztán vigasztalásul aranyruhácskát adott neki a Nap és naplementekor mindig ott látjuk csillogni Felhőskét a nap mellett. Figyeljétek csak meg!

... Bűnbánattal és jószívűséggel minden hibát helyrehozhatunk!

(Kolozsvár.)

Dal a karácsonyfáról.

— Irta: BENKŐ ANNA. —

Jézus nevében jössz közénk,
Jézusért keresel fel minket;
Szent hittel ragyogod tele
Fogékony gyermekszíveinket.

Jézusért hoztál örömet,
S mosolyt millió gyerekarra;
Jézusért áldjon meg az Ur,
O, karácsonyfa, karácsonyfa!

Bethlen.

GYOMOR-RONTÁSNAI

a legjobb hashajtó a

CAPROL

Jóízű, — csokoládéból van.

Kapható minden gyógyszerárban!

Korkszkru Misi csörgőkigyót fog.

Amint tudjátok, Korkszkru Misi, a világhírű orosz lán és tigris vadász, egy időre felhagyott volt a vadászattal, aminek az lett a szomorú következménye, hogy rettenetesen elhízott. E miatt esett meg vele az a szörnyű eset, hogy orosz lán barátja, akivel pedig pertut is ivott, nem ismerte meg a véletlen szerencsének köszönhetően, hogy a jó barát nem szakgatta szét. Misi barátunk szerencsésen lefogyott, miután ezt a nyarat is Afrikában izudta végig. Itten találkozott egy régi vadász pajtásával, az amerikai Knikkerbakkerrel. Természetesen, rettenetesen megörült egymásnak a két híres vadász a találkozás örömeire asztal mellé telepettek, kocintgattak, iszogattak a közbe-közbe nagyokat hasudtak egymásnak. Mert hiszen azt ti is tudjátok, hogy nem is vadász, aki nem hazudik.

— Hiszen, mondta többek közt Knikkerbakker, orosz lán meg tigris lőni gyerekjáték, de fogdál-e már csörgőkigyót? Azt próbáld meg, ha van beárad kurázi!

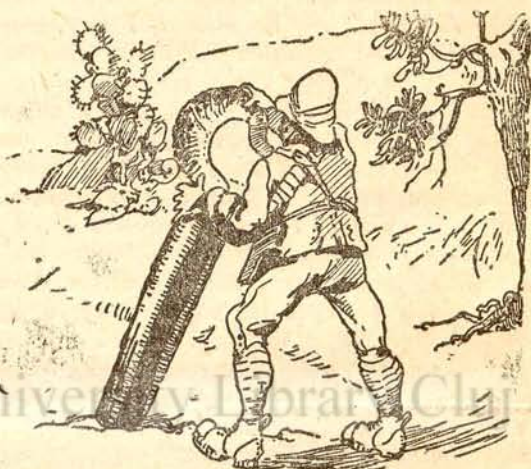
— Mit? — kiáltott Korkszkru Misi, engem akarsz te megijeszteni? Fogadjunk száz arany dellárba, hogy elevenen fogom meg a legnagyobb csörgőkigyót!

— Topp! — mondta amerikaiul az amerikai kánus és kezébe esapott Korkszkru Misinek. — Áll a fogadás!

Nem is gondoljátok, milyen ravasz tervet eszelt ki a ravasz Korkszkru Misi. Elindult a sivatagba, vitt magával egy kis nyuszi, mert tudta, hogy a csörgőkigyó igen szereti a nyuszi peccenyét. És vitt, mit gondoltok, ugyan mit vitt? Na, ezt ugyan egyik sem találja ki. Hát meg mondom nektek. Vitt egy kályhacsövet. Kályhacsövet? kérditek ti hitetlenül. Ugyan, ugyan, nagyapóka, mire való a kályhacső a forró Afrikában? Hát én magam is azt gondolom, hogy Afrikában nincs szükség kályhacsőre, de azt meg tudjátok Korkszkru Misiről, hogy ő igen előre-

magát. Egy szó, mint száz, akár hiszitek, akár nem, Misi barátunk kályhacsövet is vitt magával Afrikába s amint mindjárt látni fogjátok, nagy szerűen hasznát vette annak. Spárgát kötött a nyuszi nyakára, beledugta a kályhacső végébe a nyuszt, aztán megbujt, egy kőszikla mögé. Persze, fogta a spárga végét és várta szépen a csörgőkigyót. Nos, egyszerre jött is a csörgőkigyó, nagy csörögve, mert hát azért csörgőkigyó, hogy ha jár, csörögve járjon.

— Jere, csak jere, mondta Misi barátunk s izgatottan leste a szikla mögül, vajjon a csörgőkigyó bekapja-e a csalétket?

Bezzeg, hogy bekapta, vastag testével bemászott a kályhacsőbe a nyuszi után. Hiszen csak azt várta Misi barátunk, hogy a csörgőkigyó feje bent legyen a kályhacsőben, nosza nagyvitéssé elé ugrott a fedezék mögül s a csörgőkigyót a farkánál fogva, nagy serényen begyömösölte a kályhacsőbe.

látó ember s amióta egyszer megtörtént vele, hogy dugóhúzót elfelejtett vinni magával, azóta nincs az a lehetetlen dolog, amivel föl ne szerelje

Szegény csörgőkigyó csak nagy későn vette észre, hogy nem lehet ám „gyere ki” Misi barátunk pedig, pipára gyújtott s nagy büszkén püfé-

kelve huzta Knikkerbakker szálására. — Tudom, gondolta magában, hogy most megpukkad dühében Knikkerbakker, no de majd kárpótlásul neki ajándékozom a csörgőkigyót. Ugy is tett, előbb azonban zsebre vágta a száz dollárt, még pedig len aranyban, mert hát az mégis csak szebben csörög, mint a csörgőkigyó. Ugy-e, gyerekek?

Mi lesz belőled, ha megnőssz?

— Irta: TÖRÖK SÁNDOR. —

Palikát produkáltatják. A szobában sokan vannak. Uzsonna után. Nénik, bácsik, fiatal urak és lányok, körül állják Palikát. Elszavalja a Kis egeret. Utánozza János bácsit és Kati nénit, tutul, mint az autó és töfög, mint a mozdony; megmutatja, hogy szivarozik Apuka és hogy olvas újságot Anyuka. Szóval, mindent előad, amit ilyenkor előadatnak egy négy-öt éves emberkével és amire a nénik és bácsik azt szokták mondani: Milyen okos! Milyen drága! Lángész! Egy kis zseni! Apukának, anyukának csillog a szeme. Palika áll a széken és várja a cukrot.

De még nincs vége. Dehogy, dehogy! Most jön az igazi. Apuka megsimogatja Palika szőke bukját és megkérdi: mi leszel, ha megnőssz, kis fiam?

A gyerekek felragyog a szeme: Huszár kapitány!

— És mi lesz az oldalodon?

— Kard!

— És mit csinálsz az ellenséggel?

— Levádom, mint a Jépát!

A társaság szétkapkodja a gyereket, egyik ölből a másikba vándorol. — Milyen okos! Milyen zseniális! Drága kis huszár! Ennivaló! Egy zseni, egy zseni!

Hát nézd, Palika, ha majd egyszer négyszem közt leszünk, megmagyarázom neked, hogy ne légy te huszárcapitány. Ne legyen neked kardod és ne vágd az ellent, mint a répát. Ne vágd le, Palika, mert az az ellenség, akit majd, ha megnőssz, le akarsz vágni, most éppen olyan szőkefejtű kis baba, mint te... Ot is az asztalra állítják és szavaltatják vele a Kis egeret és utánozza János bácsit, utánozza Kati nénit, csak más nyelven... Hát e miatt miért kell levágni?

Bizony, erre tanítanálak, Palika és eldugnám előled a csataképeket, melyeken paripák robognak, ágyuk füstölnek és villámló kardok keresztezik egymást; csak azokat mutatnám, amelyeken hollók kárognak holttestek fölött; amelyeken asszonyok sírnak, anyák jajgatnak. Ezeket mutatnám meg neked.

És ha nekem lesz valaha egy olyan szőkefejtű, kicsi kis fiam, amilyen te vagy, eldugok előle minden kardot és minden puskát, nem lesz „zseni“ négy éves korában és nem fogja levágni az ellenséget, mint a répát.

(Kéziratos)

A kiadóhivatal üzeni:

Október elsején minden erdélyi hátralékos előfizetőinknek postautalványt küldöttünk ki, amelyen kitüntettük, hogy ki és mennyi előfizetéssel van hátralékban. Aki a postautalványon kitüntett összeget beküldötte, előfizetési díját ez év decemberének végéig kiegyenlítette.

Sajnos, nagyon sok előfizetőnk kötelességének nem tett eleget és a kért előfizetési díjat nem küldötte be, holott mi mindenkitől elvárjuk, hogy kötelességét hiven teljesítse, mert magunk vállalt kötelességünknek eleget teszünk.

Arra kérjük tehát azokat, akik még hátralékban vannak, hogy a hátralékos előfizetési összeget azonnal küldjék be hozzánk, mert ha ezen felszólításunknak haladéktalanul eleget nem tesznek, a lap további küldését be fogjuk szüntetni. Különösen kellemetlenül fog Benneteket érinteni a lap beszüntetése most, amikor Szondy György: Börme című regényének folytatásos közlését megkezdettük, mert így elestek attól, hogy ennek a nagyon érdekes és élvezetes regénynek folytatásait megszerezhessétek.

Hiszük, hogy ez a felszólításunk nem lesz hiábavaló és előfizetési hátralékokot haladéktalanul póttára teszitek.

A Cimborá árát kénytelenek vagyunk 1924. január 1-től kezdődőleg mérsékelten felemelni.

Előfizetési díjaink január hó 1-től kezdődőleg a következők lesznek:

Romániában:

negyedévre	65.— lei
félévre	130.— lei
egész évre	260.— lei

Csehszlovákiában:

negyedévre	15.— korona
félévre	30.— korona
egész évre	60.— korona

Jugoszláviában:

negyedévre	40.— dinár
félévre	80.— dinár
egész évre	160.— dinár

Régi előfizetőinknek azonban megadjuk azt a kedvezményt, hogy a régi árban számítsuk fel még egy félévig a Cimborát, amennyiben előfizetési díjukat f. évi december hó 31-ig hozzánk postautalványon eljuttatják és esetleges hátralékaikat ugyanezen időig hozzánk befizetik.

Szórejtvény.

— Beküldte: Heiman Dezső. —

J-vel indulatszó.

B-vel gyakran fordul elő.

F-el emberek közt különbség.

H-val az ember testén található.

R-rel sokaságot jelent.

V-vel a tejből készül.

A bátor borbélyinas.

— Németből: BERTÉSZ MIHÁLY. —

Egyszer egy idegen katona érkezett az egyik mezővárosba és megszállt a nagyvendéglőben. Mielőtt azonban valami enni- vagy innivalót rendelt volna, így szólt a vendéglőshöz:

— Van-e a városban egy ügyes borbély?

— Hogyne volna! — dicsekedett a vendéglős.

— Nos, hívasd ide, hogy borotválja le a szakáلامat.

A vendéglős azonnal intézkedett, s amikor a borbély megérkezett, a katona kemény hangon szóló hozzá:

— Borotválj le a szakáلامat! Figyelem! Azonban, hogy nagyon csiklandós a bőröm. Ha tehát úgy borotválsz meg, hogy nem vágsz a bőrömbe, fizetek neked négy aranytallért. Ha azonban megsérted az arcomat, azonnal levágom a fejed ezzel a karddal, ni!

Amint a borbélymester ezeket a szavakat hallotta, úgy megijedt, hogy azonnal elszaladt s a legényét küldte el maga helyett, hogy a katonát megborotválja.

A segédnek ugyanazt mondta a katona, amit a mesternek s a szigorú szavaktól a legény is megijedt, elszaladt s az inast küldte borotválni.

A katona az inast is azzal a szigorú parancssal fogadta, hogy borotválja meg, ha azonban megvágja, beléje dőfi a kardját. De ha nem sérti meg arcát a borotvával, négy aranytallér jutalmat kap.

Az inast elvakította a fényes ígérlet s arra gondolt, hogy, ha sikerül jól megborotválnia a katonát, annyi pénze lesz, amennyit álmában sem látott még, s vehet szép ruhát magának az ünnepre.

— Ha azonban véletlenül megvágom — gondolta magában — majd tudni fogom, hogy mit csináljak!

Ezzel hozzálátott a borotváláshoz. A katona nyugodtan tűrte, hogy a fiú a beretváját úgy sétáltassa arcán, mintha csak egy hatosért dolgoznék és nem négy aranytallérért és mintha nem is a fejével játszana abban az esetben, ha borotválás közben megsértené az arcát. Így aztán minden baj nélkül befejezte az inas a borotválást. Ám, mikor készen lett, boldogan sóhajtott fel.

— Hála Istennek!

Ekkor a katona felállt székéről, megtörölte arcát és az inasnak kifizette a négy aranytallért.

— Mondd csak, fiatal barátom, — szólt aztán hozzá — honnan vetted a bátorságot, hogy engem megborotválj, amikor a gazdád is, a segéd is megszöktek. Hiszen te is tudod, hogy ha megsértetted volna az arcomat, azonnal beléd dőfem volna kardommal.

A borbélyinas zsebrerakta a fényes pénzdarabokat és aztán nevetve szólt:

— Nagyságos uram, maga bizony nem ölhetett volna meg engem, mert ha megmoccan és én az arcát megsértem, akkor gyorsan elvágom a torkát is és elszaladtam volna.

Amint a katona ezt hallotta és arra a veszedelemre gondolt, amelyben forgott, elsápadt az ijedségtől és halálfélelmében még egy aranytallért ajándékozott a fickónak, de magában azt gondolta, hogy sohasem mondja többé a borbélyának:

— Leszurlak, ha megkarcolod az arcom!
(Budapest.)

FEJTÖRŐ

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

Régi felirat.

— Beküldte: Csűrös Emike. —

Egy sok száz évvel ezelőtti létezett város romjai között egy töredezett kőlapot találtak ezzel a felirással:

AZÉ NEM BERE. — MAZKI. BÁ?
FO! — RAZIND ULOA, ZÉBRE,
DÓAK. IN. EKGYÖ!! ZEL EMAZÁL
MA AKIB ENDAL OLAJ. Ő
..... VÓ!!!

Verses rejtvény.

— Beküldte: Kliegl Róbert. —

Hosszas golyó vékony száron
Piroslik a lombos ágon,
Jaj de édes, jaj de jó,
Kis gyermekeknek való.

Gyümölcsös vagyok, édes vagyok,
Ha megértem, piros vagyok,
Télen elrejt jól a szalma
Mi is volnék ha nem ...

Nótás rejtvény.

— Beküldték a Virsik testvérek. —

KAD Saeretnek szántani, hat ökröt hajtani OS

Rejtett felirat.

Beküldte: Virsik Mariska, Géza, Mancika, Elemér

Ci Corance L Ar. A. Nyatle L.

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
SZABADSAJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. SATMAR.
A SZERKESZTÉSÉRT DÉNES SÁNDOR FELEL.
A SZÍNES CÍMLAPOKAT ÓCSVÁR REZSŐ RAJZOLTA.

